NÚMERO 29 Abril · Maig de 2025 3€

SOM JANALLA

La publicació dels nens i les nenes de les Garrigues

SUMARI

Pàgina 10

Una apagada elèctrica deixa la comarca sense llum 12 hores

Pàgina 16

L'autisme, cada cop més present a les aules

Pàgina 19

Escola Vintage: Els canvis de nom de l'escola de les Borges

Pàgines 24–25

Pòster central sobre la trobada de vents i arquets

Editorial

Posar-li nom a la cosa i normalitzar

El reportatge central d'aquest *SomCanalla* aborda l'autisme, aquesta condició del desenvolupament que suposa dificultats en la comunicació i la interacció social, el comportament i el pensament d'algunes persones. El camí dels infants amb autisme i les seves famílies no és fàcil. Primer, cal identificar-lo i posar-li nom. Després, aprendre les eines per acompanyar a qui en té, sigui com sigui que s'expressi, perquè pugui fer una vida al més normal possible allí on viu i amb el seu entorn proper. I aquí, també hi ha una responsabilitat social de les escoles, les extraescolars, el veïnat, i també de mitjans com el *SomCanalla*. Cal parlar-ne perquè s'incorpori a la nostra realitat i que no ens sigui estrany. Tothom: pares i mares, familiars, amics, veïns hi hem de poder interactuar i fer fàcil la relació. La societat inclusiva l'hem de construir entre tots.

Amb el suport de:

Diputació de Lleida

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

EAM Escola d'Art Municipal Leandre Cristòfol

Amb la col·laboració de les escoles:

Mare de Déu de Montserrat de l'Albagés
Els Aubis de l'Albi
La Dula d'Alcanó
Escola d'Alfés
Albirka d'Arbeca
Els Set Focs de Bellaguarda
Joan XXXIII de les Borges Blanques
Mare de Déu de Montserrat de les Borges Blanques
Vall Major de Bovera
Timorell de Castelldans
El Cérvol de Cervià de les Garrigues
Porcel de Cervera de l'Espluga Calba
Escola de la Granadella
L'Espígol de Juncosa de les Garrigues
Manuel Ortiz i Castelló de Juneda
Arc d'Adà de Llardecans
Otogesa de Maials
Abat Ruera de Puiggròs
La Roca de Sarroca
Escola del Soleràs
Escola de Sunyer
Escola de Torrebesses
La Bassa de Torregrossa
Sant Bonifaci de Vinaixa
A Cau de Bosc de Tarrés
Escoleta del Mas de Juneda

Equip SomCanalla

Consell de redacció:
Xavier Franch
Miquel Andreu
Francesc Florensa
Angelina Giné

Coordinació:
Francesc Florensa

Redacció:
Xavier Franch

Maquetació:
Pau Llop

Fotografia:
Xavi Minguella

Correcció:
Roger Berengué

Dept. comercial:
Francesc Florensa

President:
Emili Farré

Col·laboradors:
Ramon Montanyà
Pol Eroles

Imprimeix:
INDUGRAF OFFSET SA

Dipòsit legal
L 1231-2019

Edita:
A.C. Garriguenca de Comunicacions
C/ Nou, 2, 2a · 25400
LES BORGES BLANQUES (Garrigues)

Telèfon: 973142420

somcanalla@somgarrigues.cat
www.somgarrigues.cat

SomCanalla és un mitjà independent i plural.
La seua opinió s'expressa mitjançant l'editorial.

Premi Mitjans de comunicació locals de les Terres de Lleida (2022) — Pica d'Estats

QUI HA FET LA PORTADA?

Marta Duerto (*@yukomori_6*)

Lleida, 2004. Estudiant de segon any d'Il·lustració del CFGS a l'Escola d'Art Municipal Leandre Cristòfol. Il·lustra majoritàriament en digital, però és amant de l'aquarel·la i els llapis de colors.

Un llibre, una llavor
Llegir per transformar

LLEGIR PER TRANSFORMAR

Un llibre, una llavor

Un infant que llegeix és un adult que pensa i s'esforça per ser millor en tot allò que somia. La Generalitat de Catalunya ha posat en marxa "Un llibre, una llavor. Llegir per transformar", una iniciativa que vol impulsar el sector agroalimentari mitjançant els llibres.

El projecte, dirigit a famílies, biblioteques i escoles, proporcionarà propostes de llibres relacionats amb el sector agroalimentari, a fi d'explicar-lo als infants d'una manera atractiva i propera.

Durant aquest 2025, l'últim dijous de cada mes, la llibretera, editora i vicepresidenta segona del Gremi de Llibreters de Catalunya, Mertxe París, presentarà una proposta literària en diferents formats centrada en una temàtica pròpia del sector agroalimentari.

Tenim tot un any al davant, però en aquests tres primers mesos, la Generalitat de Catalunya ja ha abordat temàtiques tan cabdals com la pesca, la importància de l'aigua i les infraestructures de regadiu o la floració i el món vegetal. Cada una d'aquestes recomanacions s'acompanya d'un vídeo i d'una guia didàctica per treballar la guia a l'aula, a la biblioteca o casa, a més de tot un seguit de recomanacions complementàries.

Per despertar vocacions! Per fer obrir els ulls a tot l'atractiu que pot arribar a tenir el sector agroalimentari!

gen.cat/unllibreunallavor

Descobreix totes aquestes lectures aquí

@agriculturacat

@agriculturacat

KINGS & QUEENS LEAGUE 2025

LES BORGES BLANQUES

INSCRIPCIONS DEL 5 DE MAIG AL 6 DE JUNY*

Enviant un correu a:
joventut@lesborgesblanques.cat

*No s'acceptaran inscripcions fora de termini.
*Caldrà arribar a un mínim de 6 equips per categoria i un màxim de 12.

5 CATEGORIES

- QUINTES 2016, 2015 I 2014
- QIUNTES 2013, 2012 I 2011
- QUINTES 2010, 2009, 2008 I 2007
- ADULTS (+18 ANYS)
- FEMENÍ (A PARTIR 15 ANYS)

NOU ESPAI: CAMP MUNICIPAL RAMON ESPASA

NOU FORMAT: FUTBOL 7

MÍNIM 10 JUGADORS/ES PÈR EQUIP

DEL 30/06 AL 13/07
DE 20.00 A 00.00 H

Organitza:

PLA EDUCATIU ENTORN LES BORGES BLANQUES · oficina Jove de les Garrigues · Ajuntament de les Borges Blanques

Dinamitzat per:

INTRA SPORTS

Venedor ambulant

El mercat setmanal dels pobles ajuda que els veïns puguin tenir accés a més productes dels que normalment tenen a l'abast. Fruita i verdura, conserves i pesca, productes congelats i també roba i peces per casa, com llençols o mantes.

Aquesta feina obliga els botiguers ambulants a anar de poble en poble fent mercat. S'aixequen molt aviat al matí, munten la parada, atenen la clientela i cap al migdia tornen a plegar. L'endemà, ho tornaran a fer a un altre poble.

CARPA

Aquesta és una feina exigent, perquè depèn molt de la meteorologia. Quan fa molt sol i calor, o quan plou i fa fred, una carpa els pot ajudar a passar una mica millor el matí i a estar resguardats mentre despatxen.

CAIXA REGISTRADORA

Com en una botiga, han de pesar els quilos de patates, els grams de bajoques i també les peces de fruita que els demanen. Un cop han calculat quant val, ho poden donar al client perquè s'ho guardi a la cistella o la bossa.

IL·LUSTRACIÓ: Freepik

FRUITA I VERDURA

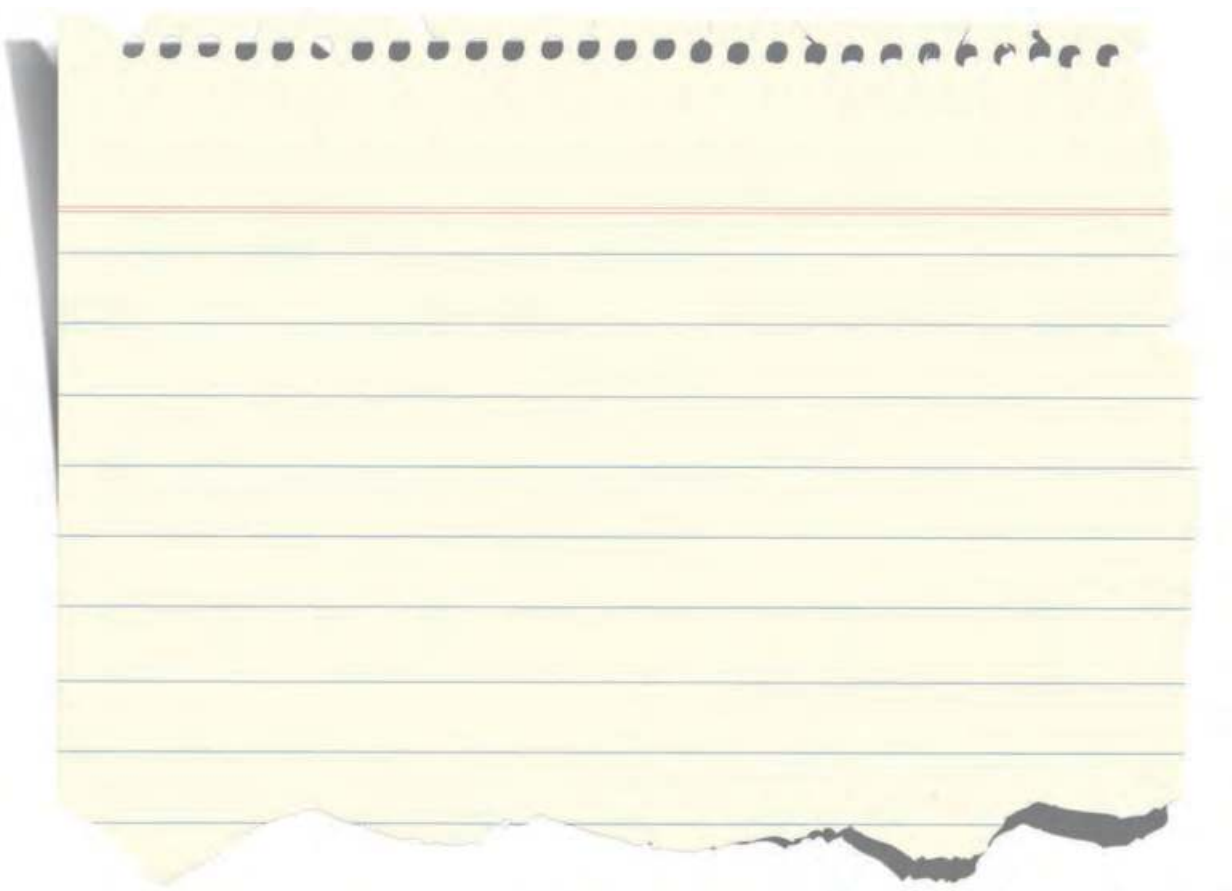
Molts pagesos cultiven fruites i verdures i després les venen a la plaça, de manera que aquests vegetals fan un camí molt curt del tros fins a casa dels clients. Sovint, reforcen tot allò que ells produeixen amb alguns altres productes complementaris que ells no elaboren.

TAULA

Com que la parada es munta i es desmunta cada dia, els venedors han de tenir l'estructura i unes taules per poder-li donar forma. També els serveixen per tallar alguns dels vegetals en cas que els faci falta.

PASSATEMPS PER ALS MÉS PETITS

Et recordes del que somies a les nits?
El dia que tinguis un somni que t'agradi o et faci gràcia, apunta'l o dibuixa'l en aquest espai!

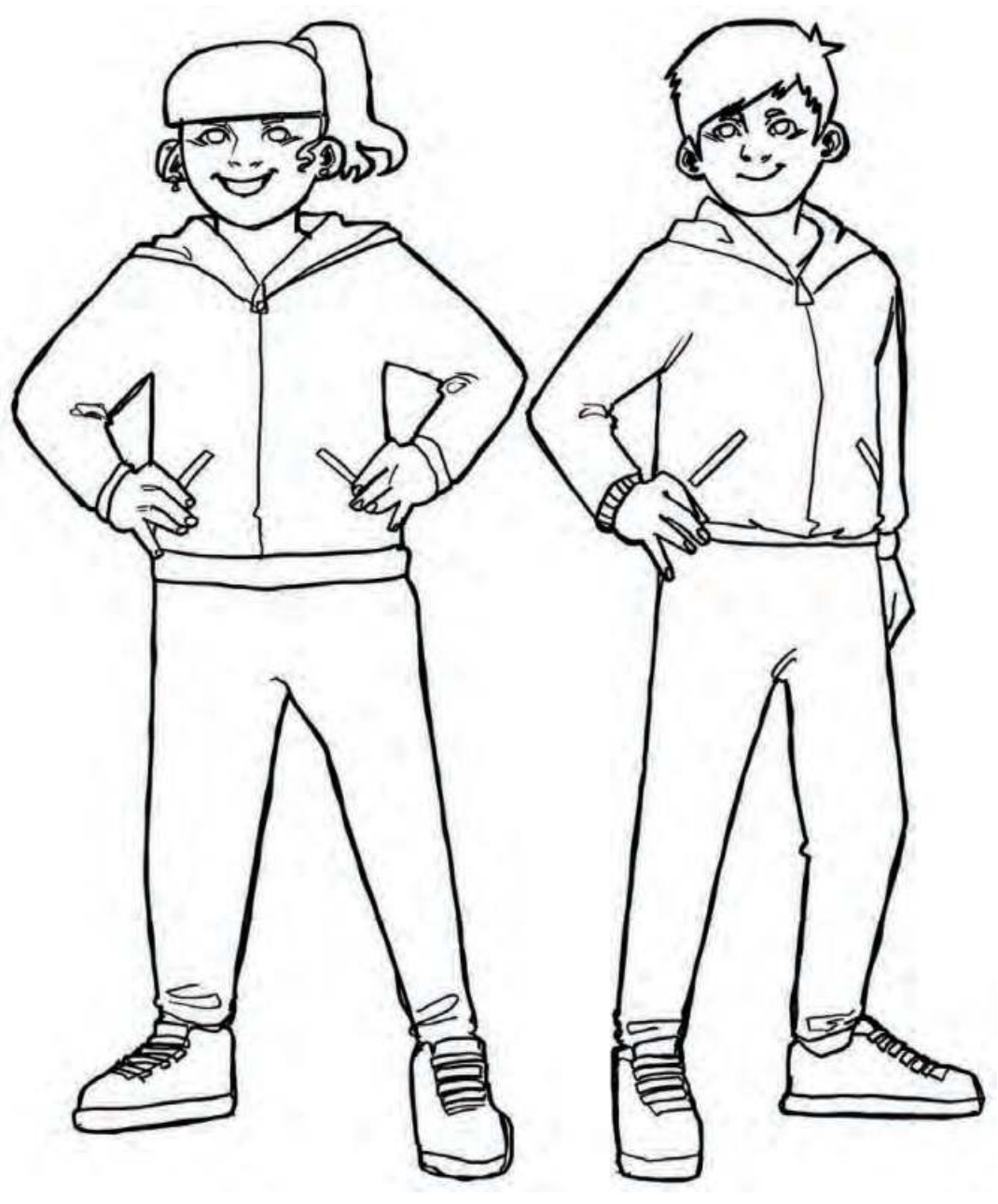
Una cançó infantil

Si vols aigua ben fresca
a la font has d'anar,
Si el que vols és fer gresca
un bon vi has de tastar.

Olaraliria,
olarà cu-cut,
cu-cut.

Olaraliria,
olarà cu-cut,
cu-cut.

Pinta el xandall l'Escola Vallmajor de Bovera

Som, som, som-hi Somereta!

Doncs sí! A l'últim *SomCanalla* la Somereta s'havia amagat a Torrebesses. La sabreu trobar en aquesta edició?

On es deu haver posat?

PISTES:
1. LI INTERESSA LA PEDRA.
2. VA ACOMPANYAR ELS ALUMNES FORA DE LA CLASSE.

JOCS TRADICIONALS

Quan jo vagi a París

Aquest és un joc dels que se'n diu de retentiva. És bastant conegut i hi han jugat durant diferents generacions. El nombre de jugadors per jugar-hi era un mínim de dos i no hi havia màxim. Tant hi podien jugar nois com noies, o bé plegats. S'hi podia jugar tant a l'exterior com a l'interior, és per això que el feia ser bastant utilitzat tant al pati de l'escola com també a la fresca de després de sopar.

Com es juga a "Quan jo vagi a París"?

Primer, es posaran els jugadors en rotllana o en línia. Després, amb la clàssica cançó del "pito-pito", sortirà el jugador que començarà a jugar, sempre girant cap a la dreta. Aquest primer jugador dirà: "Quan jo vagi a París portaré... (per exemple) una maleta"; el segon dirà: "Quan jo vagi a París portaré una maleta i uns pantalons (per exemple); el tercer haurà de repetir aquests dos elements i afegir-ne un de nou; el quart, igual i una cosa més, etc.

La mecànica del joc

Els jugadors van dient coses un després de l'altre fins que un jugador s'equivoca i queda eliminat. Es va continuant així fins que surt el jugador guanyador. El joc s'acabava per falta d'atenció dels jugadors o abandonaments d'aquests.

En aquest joc hi havia diferents variants o temàtiques encara que jo l'hagi titulat "Quan jo vagi a París", que era tal com hi jugàvem nosaltres, també es podria titular, per exemple "Quan jo venia del tros" o "del súper", o "de la platja", etc.

Ara us toca jugar a vosaltres. I vosaltres... d'on veniu?

Les 7 diferències

Il·lustracions: Pol Eroles

Aquest nom és molt estrany!

Ja hem repassat els noms de dos escoles: l'Otogesa de Maials i la Manuel Ortiz i Castelló de Juneda. En aquest número parlarem de què hi ha darrere de l'Escola Timorell de Castelldans.

D'on surt aquest nom? Timorell és com s'anomena una partida agrícola del terme de Castelldans i també una muntanyeta d'uns 437 metres.

A més a més, en aquesta zona de prop de Castelldans també es van trobar restes arqueològiques del que hauria sigut una població andalusina, és a dir, de quan durant l'època medieval els musulmans es van instal·lar a la zona, a partir del segle XI, aproximadament.

OPINIÓ

Raül Narváez Cruz
Escola Els Aubis de l'Albi, 4t

La importància de llegir

A l'escola fem 30 minuts de lectura diaris. La lectura pot ser individual, en parelles o en grups... A més a més, a la meva escola fem l'apadrinament lector, aquest consisteix en el fet que els alumnes més grans de l'escola (els padrins) ensenyen a llegir els més petits de l'escola (els fillols).

Jo crec que és important fer lectura per aprendre paraules noves, escriure-les bé... També va bé llegir per aprendre altres idiomes que no sabem. A part, llegir és molt divertit, ja que cada llibre és una història! Hi ha molts tipus de textos per llegir, per exemple còmics, diaris, contes, revistes, llibres d'aventures... Els podem llegir en diversos formats, en paper com s'ha fet sempre o en format digital com pot ser a les tauletes, ordinadors o mòbils.

En conclusió, és molt important llegir una estona cada dia, ja que ens ajuda a distreure la ment i fer volar la imaginació.

Ayoub Boukhabza
Escola Vallmajor de Bovera, 6è

Muntanya o platja

Hola, em dic Ayoub, tinc tretze anys i vaig a l'escolar Vallmajor de Bovera. Avui opinaré sobre la muntanya i la platja. Què és millor?, anar a la muntanya o anar a la platja? Quan arriba l'estiu, a vosaltres, que us agrada més?, la platja i el mar o la muntanya i la natura?

A mi, personalment, m'agrada més la muntanya perquè es poden veure animals si no fem gaire enrenou i, també, es poden observar flors i arbres de diferents classes. M'agrada passejar, veure la natura i sentir els sons dels animalets. A la platja fa molta calor i no m'agraden les onades que fa el mar ni la sorra, que no hi ha manera de treure-te-la de sobre!

Per tot això que he explicat, penso que anar a la muntanya amb els amics, la família o, inclús, sol és millor que anar a la platja. Igualment, anem on anem, sempre hem de cuidar la natura i evitar deixar-hi deixalles, així podem contribuir a cuidar la natura posant el nostre granet de sorra.

Joan Martí Clotet
Escola El Cérvol de Cervià, 6è

Negocis en perill d'extinció

Hola, lectors i lectores. Avui vinc a parlar sobre la desaparició de negocis i botigues als pobles petits, ja que és una problemàtica que observo fa temps al meu poble i als del voltant.

Quan els meus pares eren petits, hi havia moltes botigues diferents al poble i la gent podia comprar tot allò que necessitava sense haver de desplaçar-se fora. Ara, a poc a poc les botigues estan desapareixent, principalment perquè la gent jove no vol continuar amb els negocis familiars perquè molts van a estudiar i a viure a les grans ciutats perquè hi ha més oportunitats de trobar feina.

Aquest fet em provoca molta pena i tristor perquè els pobles petits en lloc de créixer, els negocis es van perdent i desapareixent. Crec que s'hauria d'ajudar la gent a continuar amb els negocis, ja que, si no, al final no hi haurà res als pobles i la gent deixarà de voler-hi viure. D'aquest fet en diria negocis en perill d'extinció.

OPINIÓ

Elisenda Torres
Escola de l'Espluga Calba, 3r

L'autisme

Aquest curs ha començat l'escola un nou company, amb unes necessitats diferents a nosaltres, té autisme, i d'ell hem après moltes coses. Quan va començar no coneixíem aquest trastorn, però amb ell hem sabut de què es tracta.

Hem après què té una manera diferent d'aprendre a la nostra, que necessita unes imatges que les tenim penjades pel col·legi per poder demanar el que ell vol, i amb ell sempre hi ha d'haver un adult que l'acompanya sigui la seva vetlladora o les senyoretes de l'escola.

A vegades, quan ell vol alguna cosa, nosaltres l'intentem ajudar amb tot el que podem. Quan es fa mal, ens preocupem per ell, i els més petitons de l'escola intenten ajudar-lo amb el que poden i, a la seva manera, tot dona.

Nosaltres, com els seus companys que som, li tenim molt d'afecte i el sabem respectar molt bé. Això ho hem anat aprenent amb els dies i la veritat és que per a nosaltres és un company més, perquè tots som iguals però a la vegada diferents.

Martina Sisteré Segura
Escola Otogesa de Maials, 6è

La Festa Major de Maials

Al meu poble, cada estiu se celebra una festa: la Festa Major. En aquesta festa ens reunim tota la gent del poble, i també de fora, per aclamar que som a l'estiu i que l'hem de gaudir al màxim!

Aquesta festa és molt divertida i m'encanta. S'hi fa de tot. Des de festa de l'escuma fins a inflables a la piscina. Per exemple, l'any passat van posar uns inflables increïblement grans!

La festa major acostuma a durar uns cinc dies, durant els quals pots trobar tot tipus de firetes instal·lades al voltant de la plaça, com per exemple toros bojos, matalassos, una roda que gira, una zona per jugar a paintball amb pilotes que no pinten, inflables i molt més. També fan concerts al centre de la plaça i espectacles infantils. Ah!, i no ens oblidem de les paradetes on pots comprar llaminadures i altres delicatessen.

Per a mi la Festa Major del meu poble és molt especial perquè m'ho passo molt bé i la gaudeixo al màxim!

Tofeeq H.
Escola de Torrebesses, 6è

La immigració: l'experiència dels meus pares

La immigració és quan les persones deixen el seu país per anar a viure a un altre. Els meus pares van marxar del Pakistan fa uns anys perquè van trobar feina aquí. Va ser una decisió molt difícil perquè una part de la família es quedava al Pakistan. Quan van arribar, no va ser fàcil. No parlaven ni el català ni el castellà i no coneixien gaire gent, només els meus tiets. Però van treballar molt i van aconseguir una casa per a tots. Ara vivim a Torrebesses.

Jo crec que la immigració és important. Les persones que arriben d'un altre país tenen diferents cultures i tradicions. Els meus pares han après moltes coses d'aquí, i nosaltres també hem pogut aprendre coses del Pakistan. És important ajudar els immigrants, perquè busquen tenir una vida millor, tal com van fer els meus pares.

Una apagada general deixa la Península sense llum

L'avaria, que encara s'està estudiant, va durar gairebé dotze hores a les Garrigues, fins prop de mitjanit.

El pavelló de l'Albi, ple de persones procedents del tren. FOTO: Anna Berga/ACN

El dilluns 28 d'abril a les 12.32 h, se'n va anar la llum de tota la península Ibèrica. L'apagada general va comportar problemes a nivell domèstic i de negocis, també afectacions a la cobertura i connexió dels telèfons i, en força casos, amb el servei d'aigua, ja que no tenia prou pressió per arribar als pisos.

Tot plegat, va tenir a veure amb el fet que un 60% de l'electricitat que necessitava la xarxa va desaparèixer de cop. Les causes concretes que van provocar-ho encara s'estan investigant.

A les Garrigues, la manca de llum es va allargar gairebé 12 hores, fins a quarts de dotze de la nit. Les botigues es van haver d'adaptar a treballar sense llum, vigilant que les neveres no es descongelessin, o van tancar. També els bars es van trobar amb una situació similar. A les escoles, la rutina va continuar amb força normalitat. L'endemà, tot va tornar a la normalitat.

Un tren amb 590 persones, aturat a l'Albi

Un tren que viatjava de Madrid a Barcelona es va quedar aturat a l'altura de l'Albi. Els veïns van ajudar-los i portar-los cap al poble. Els van deixar connectar els mòbils, trucar a familiars, si tenien cobertura, i també acompanyar-los en casos d'urgència, quan necessitaven arribar tant sí com no a la capital. La gran majoria va dormir al pavelló i l'endemà va marxar amb taxi o autocar.

El Campionat de Catalunya de bloc torna a ser per a Martí Vidal

El jove talent de l'escalada de Bellaguarda, Martí Vidal, que té 10 anys, va guanyar a l'abril el Campionat de Catalunya d'Escalada de Bloc, en categoria u13. Vidal és membre del Club Excursionista Garrigues Altes (CEGA) i entrena entre el rocòdrom del seu poble i les instal·lacions del Boulder Indoor de Lleida.

La prova coincidia amb la tercera cita de la Copa Catalana de Bloc. Abans, al març, havia guanyat tant la primera com la segona prova amb resultats molt igualats. Això fa que també hagi guanyat la Copa i que completi un altre any rodó.

La Marató solidària d'entitats de les Borges recapta més de 4.700 €

Les associacions i col·lectius de les Borges Blanques ja han recaptat, des del març, més de 4.700 € per als pobles del Castellar-l'Oliveral, afectats per la dana del mes d'octubre. El cap de setmana de l'11, 12 i 13 d'abril se'n va celebrar la jornada principal.

Tret de sortida al circuit de BTT dels Consells a Arbeca i Juneda

Els circuits d'Arbeca i Juneda van tornar a participar enguany al Circuit de BTT dels Consells Esportius de les Comarques de Lleida. La primera va acollir una cinquantena de participants i la segona, una seixantena. D'entre aquests, n'hi havia una part molt important de l'Escola de Ciclisme Juneda-Garrigues, que va aportar la meitat dels corredors.
El circuit de Juneda acull el 18 de maig l'Open Infantil Vila de Juneda, dins la Copa Catalunya Infantil BTT.

La històrica Farmàcia Pinyol de Llardecans obrirà a visites aviat

Després d'un temps d'espera, els visitants podran accedir aviat a la històrica Farmàcia Pinyol de Llardecans, un establiment obert el 1848 i que va estar en funcionament al mateix lloc fins a la dècada de 1980. Té pintures al sostre, pots i documents centenaris.
Després d'una restauració a fons, l'Ajuntament i els propietaris de la farmàcia volen que al maig pugui començar un calendari de visites, seguint un sistema de reserves.

Canvi de nom de l'escola Joan XXIII a La Rabassa

L'escola pública de les Borges Blanques va iniciar un procés participatiu al març per recollir propostes.

El dimecres 23 d'abril, aprofitant els actes de la Diada de Sant Jordi, l'escola pública de les Borges Blanques va fer públic el que serà el seu nou nom. El centre deixarà enrere el Papa Joan XXIII i a partir d'ara es dirà La Rabassa.

Així ho va decidir una comissió de la comunitat educativa i de l'Ajuntament, després d'un procés participatiu que havia començat al març. D'entre les més de 50 propostes rebudes, es va anar consensuant fins que se'n van tenir tres. Llavors, es va votar i va sortir guanyadora aquesta.

Moment de l'anunci. FOTO: X.F

Tal com van explicar durant l'acte de presentació, la rabassa és com es diu la part baixa de la soca d'un arbre. Està enterrada sota terra i d'ella en surten tant les arrels com també els llucs.

Llegiu a 'Escola Vintage' l'origen del nom anterior [v. pàg. 19]

Set infants a la final de lectura en veu alta

Van ser seleccionats el 18 de març a la semifinal de Juneda, entre 16 centres de Primària i Secundària.

Alguer Carré (Escola de Sant Bonifaci de Vinaixa) Ana Amelia Estrella (Escola Set Focs de Bellaguarda), Simón Andrés Acero (Escola de la Granadella), Marwa Zagdane (Institut Josep Vallverdú) i Júlia Andreu, Eva Mateu i Pau Vallés (Col·legi Mare de Déu de Montserrat) van ser els guanyadors de les diferents categories de la semifinal del Certamen de Lectura en Veu Alta a les Garrigues. Aquesta es va celebrar el 18 de març a Juneda. Hi van concórrer alumnes de 16 centres.

Tots ells van participar el 29 d'abril a la Final territorial que va tenir lloc a Balaguer. Malauradament, no van poder ser els vencedors de la seva categoria.

La muralista Lily Brick presenta un programa a 3Cat sobre il·lustració

L'artista resident a Juneda Lily Brick va estrenar el dilluns 21 d'abril a la plataforma 3Cat el programa *Emocionari il·lustrat*. Es tracta d'un conjunt de vuit capítols en què la muralista recorre la geografia catalana i es troba amb il·lustradors i artistes catalans per conèixer com s'inspiren i com treballen. Com a fil narratiu prenen una emoció que permet descobrir la història personal dels dibuixants i també la seva tècnica artística.

Tots els pobles de les Garrigues ja tenen contenidor de roba usada

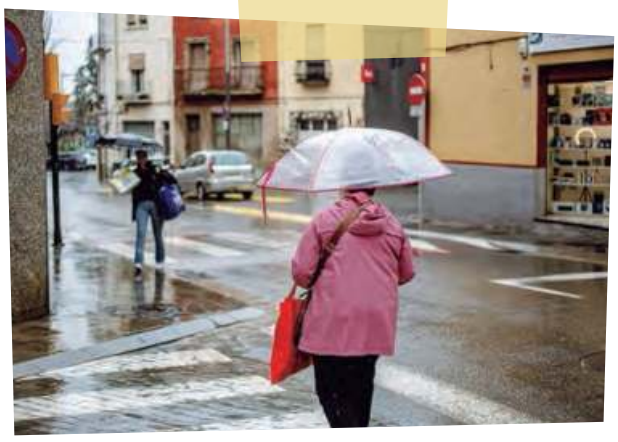
El Consell Comarcal de les Garrigues va instal·lar a l'abril contenidors de roba usada a Fulleda, Tarrés i Granyena de les Garrigues, els últims tres pobles de la comarca on no en tenien. A finals de l'any passat se n'havien col·locat a Bovera, el Cogul i Puiggròs i se'n va afegir a les Borges Blanques i Juneda.
El servei es fa en col·laboració amb l'empresa Troballes. El 2024, es van reciclar 69,3 tones de material, un 23,4 més que l'any anterior.

Pluges històriques a la comarca al mes de març

En molts pobles es van superar els 100 l. En alguns va ser el març més humit des que se'n té registre.

L'hivern sec que s'havia viscut aquest any va donar pas a un mes de març amb moltes pluges. A Vinaixa es va arribar als 147 l, a Almatret als 132,6 l, a Cervià als 112,6 l, a les Borges a 112 l i a la Granadella a 105,7 l.

A Maials, la Granadella, Almatret o Vinaixa hi ha les xifres de pluja més altes de les últimes dècades. Òscar Arbonés, d'Almatret, diu que no es coneixien registres tan alts en, com a mínim, 40 anys. Daniel Sala, de Vinaixa, té dades des de fa trenta-tres anys i ha calculat la pluja fins al 1908. També diu que va ser el març més humit de tot el període.

L'aigua va ser molt present a tot arreu.

Això va omplir molts pantans. Els regants del Canal Segarra Garrigues reclamaven que s'omplís el de l'Albagés, però no es podia fer perquè faltaven uns plans d'emergència. Ara s'hi treballa a correcuita per intentar aprofitar la bonança. Tot i això, no falta aigua per les terres que es reguen.

Les Borges organitza un festival de videoclips

Tindrà una cançó del grup Habla de Mi en Presente com a punt de partida. Hi pot participar tothom.

El cap de setmana del 24 i 25 de maig se celebrarà a les Borges Blanques el primer Festival de Videoclips – Bovi, que organitza l'ajuntament. El concurs donarà 24 hores als equips participants per a elaborar una peça audiovisual que acompanyi una cançó del grup Habla de Mi en Presente.

Un cop passat aquest temps, el jurat haurà de triar entre les millors creacions. L'equip amb el videoclip guanyador rebrà 350 €; el segon, 250 €; i el tercer, 150 €.

Hi poden participar persones de totes les edats. Els menors, però, han d'anar acompanyats. El grup farà un concert el diumenge 25.

La Granadella
HORARI
BIBLIOTECA EMILI PUJOL
I
PUNT D'INFORMACIÓ JUVENIL
LA GRANADELLA
MATÍ
DE DILLUNS A DIVENDRES
DE 9:30H A 13:00H
TARDA
DILLUNS - DIMECRES - DIJOUS
DE 16:00H A 19:30H
1971 2021
biblioteca
Emili Pujol
50 anys
Ajuntament de
La Granadella

11 de Maig
Festa de la Primavera
CELEBREM LA PLANTADA D'ARBRES I
LA NOVA AULA EXTERIOR!
ACTIVITATS LÚDICO-ESPORTIVES PER A
TOTS ELS PÚBLICS
Inscriviu-vos al formulari per
participar a les activitats.
Adult + Infant
A PARTIR DE LES 11H
AL PATI DE L'ESCOLA
DINAR POPULAR 14H
MENU ADULT
APERITIU + BEGUDA + POSTRE
FIDEUÀ 16€
MENU INFANTIL
APERITIU + BEGUDA + POSTRE
MACARRONS 10€
AFA ESCOLA LA BASSA
Venda de tiquets els dia 5 de
maig 20:00 a 21:30h
a la sala d'actes de la
biblioteca
Ajuntament
Torregrossa

Centre d'Interpretació
PEDRASECA
TORREBESSES
Rutes i visites guiades
Exposició de
la pedra seca
Exposicions temporals
Activitats i tallers
familiars
Pl. Vileta 9-11, Torrebesses · 646 322 000 · www.turismetorrebesses.com/cips · centrepedraseca@gmail.com

SOMRURALS
PÒDCAST
El teu pòdcast
del món rural
SG
PÒDCAST
Podràs trobar un programa nou cada 15 dies a
somgarrigues.cat · ivoox · Spotify · Youtube
Associació Cultural Garriguenca de Comunicacions · Carrer nou, 2 25400 LES BORGES BLANQUES
973 14 24 20 · www.somgarrigues.cat facebook.com/somgarrigues @somgarrigues @somgarrigues

SUBSCRIU-TE

SOMGARRIGUES

PERIÒDIC QUINZENAL DE LES GARRIGUES

OFERTA ESPECIAL

25 ANYS

60% DESCOMPTE

TOT EL 2025 PER NOMÉS

25€*

Truca al **973 14 24 20** o envia un correu a
administracio@somgarrigues.cat

SOMGARRIGUES • C. Nou, 2 25400 LES BORGES BLANQUES • 973 14 24 20 • *www.somgarrigues.cat*

cdiap

Servei gestionat per: TALMA
Persones al costat de Persones

Talma: servei i suport a les persones

Contacte: 973 15 03 30 – *cdiap.garrigues@talma.cat*

"Infants i pantalles? Repensem-ho!"

El juny del 2022 ja vam compartir amb vosaltres un article titulat "Infants i pantalles, com ho gestionem?", però veiem que és una realitat que va a més, així que tornem a incidir-hi.

Vivim en un món cada vegada més digital. A tot arreu hi veiem mòbils, tauletes i pantalles. I sovint, els infants més petits ja saben fer servir aquests aparells com si fossin experts. Però... això és bo?

Els professionals ho diem ben clar: els primers anys de vida són molt importants. És quan aprenem a parlar, a jugar, a estimar i a entendre el món. I tot això no ho podem aprendre mirant pantalles, sinó jugant, parlant i compartint moments amb altres persones.

Per això, avui volem compartir amb vosaltres alguns **exemples reals** que hem observat, i que ens conviden a la reflexió.

1. Un infant plora en un cotxet. El pare explica que el seu fill plora perquè se li ha acabat la bateria del mòbil. Aquest fet reflecteix com, en moltes ocasions, les pantalles s'utilitzen com a eina per calmar o distreure, fins i tot en moments que podrien ser d'interacció, de joc o de descoberta del món.

2. Esperant l'arribada dels Reis Mags. La mare ens comparteix que, mentre esperaven els Reis Mags, molts infants —alguns menors de 2 anys— estaven amb un mòbil a la mà. En un moment tan màgic i col·lectiu, la tecnologia es convertia en la protagonista!

3. Cotxets amb suport per al mòbil. Hem vist infants que porten un suport al cotxet per mantenir el mòbil fixat a la seva alçada. Tot i que pugui semblar un gran invent, això reforça l'ús passiu i continuat de pantalles des d'edats molt primerenques.

4. Sales d'espera amb pantalles. En espais com les sales d'espera de pediatria, on hi ha contes i joguines pensats per a l'estimulació infantil, sovint trobem pares i mares connectats al mòbil i infants que tampoc interactuen amb l'entorn, absorbits per una pantalla.

Què recomanen els experts?

Tot i que cada família té la seva realitat i els seus reptes, cal conèixer les recomanacions de professionals com els d'Althaia, que alerten dels riscos d'una exposició primerenca i excessiva a les pantalles:

• **De 0 a 2 anys. No recomanem l'ús de pantalles.** En aquestes edats, el més important és el joc, el vincle, la mirada i la paraula. Els riscos de l'ús de pantalles en aquestes edats inclouen: retard en l'adquisició del llenguatge, alteracions del son i del ritme circadiari (El ritme circadiari és com un rellotge intern que tenim totes les persones que ens ajuda a saber quan és hora de dormir, de despertar-nos, de menjar, o d'estar actius o tranquils), massa estimulació i dificultats d'atenció, dificultats per aprendre i entendre les emocions, i problemes visuals com miopia o fatiga ocular.

• **De 2 a 3 anys.** Recomanem que prioritzeu el **joc físic, simbòlic i creatiu.** Si feu servir pantalles, que sigui **en presència d'una persona adulta,** triant continguts de qualitat i per períodes molt curts (10 minuts màxim). **Eviteu** pantalles durant hàbits quotidians com menjar, vestir-se o abans de dormir i no les utilitzeu com a "cangur digital" de manera sistemàtica.

• **De 4 a 6 anys.** Recomanem que creeu espais i moments compartits sense pantalles, per afavorir el joc, l'autonomia i la creativitat. Cal que limiteu l'accés a pantalles i fomentar-ne l'ús compartit i supervisat.

Som el seu model!

Els infants ens observen i aprenen del que fem. Si estem sempre amb el mòbil a la mà, ells també voldran fer-ho. Pregunteu-vos: tenim moments al dia sense pantalles? **Quan parlem amb els nostres fills i filles, els mirem als ulls?**

No es tracta de culpar-nos, sinó de fer-nos conscients. Acompanyar la infància amb paciència i presència requereix temps i voluntat, però és en aquests petits moments en què es construeixen les eines per a la vida.

Per acabar...

Les pantalles poden estar presents, però no poden substituir el joc, el vincle i les paraules. Aprofitem els bons moments per fer activitats senzilles i divertides: llegir contes, sortir a passejar, cantar, jugar amb plastilina... Si ho fem amb entusiasme, ells també ho gaudiran!

FOTOGRAFIA: Freepik

REPORTATGE

Xavier Franch Sas
somcanalla@somgarrigues.cat

Autisme, un món propi i un univers per descobrir

Testimoni

El cas de la Laura (nom fictici) i dels bessons Martí i Tura, i de les seues respectives famílies, ens permet fer una immersió en el món de l'autisme, un trastorn del desenvolupament que condiciona la comunicació, la interacció social i la conducta dels nens i nenes que en tenen. Entitats com TEA Ponent treballen per ajudar les famílies i també per trencar tòpics i prejudicis perquè la societat sigui més inclusiva.

Pares i fills amb autisme en una activitat a la Manreana. FOTO: TEA Ponent

Pare, què em passa?". La Laura (nom fictici) havia dit aquesta frase més d'una vegada al seu pare, el Jordi (nom fictici). Estava desorientada i no sabia com ho havia de fer per relacionar-se amb els altres nens del poble, ja que veia que no hi encaixava. Ni el seu raonament, ni la forma de veure el món, ni els seus hàbits eren iguals que els dels altres. També necessitava que a casa l'ajudessin amb algunes qüestions del dia a dia. Ara, la Laura té 8 anys i en fa un que li van diagnosticar autisme. El fet de posar-hi nom l'ha animat a ella i a la família. Els ha fet veure que tot i que de vegades tot se'ls faci costa amunt, poden trobar més eines per afrontar la vida.

La Mireia és la mare del Martí i de la Tura. Després d'uns primers anys de vida complicats perquè van néixer prematurs, és a dir, abans del que estava previst, ella va detectar que els seus fills bessons es relacionaven de forma diferent del que potser ho hauria fet un altre nen o nena amb el món que els envoltava. Ara tenen 7 anys i, tot i que cap dels dos no parla, els passa com a la Laura. També tenen autisme, però en un grau més elevat. I, com en l'altre cas, la família fa mans i mànigues per acompanyar-los i donar-los recursos perquè, a la seva manera, també puguin participar de l'entorn.

L'autisme condiciona els nens i les seves famílies, que a la vegada lluiten per tenir una vida el més normal possible en un món que no sempre els ho posa fàcil, ja en part que desconeix aquesta alteració i, més d'una vegada, no sap com relacionar-s'hi ni incloure-la. És el mateix amb què s'havien trobat i al que continuen fent front les persones amb alguna discapacitat, que continuen lluitant per fer camí sense els prejudicis ni les barreres que havien existit fa uns anys.

Cada persona és un món i, per tant, l'autisme es pot expressar de maneres diferents

L'autisme i els seus trets

L'autisme és un trastorn del desenvolupament que afecta, principalment, la comunicació i la interacció social. També suposa la presència de patrons de conducta i altres trets com la desregulació sensorial, fent que alguns sentits captin més que la majoria de la gent, o, per contra, menys (hipersensibilitat o hiposensibilitat). Cada persona és un món i, per tant l'autisme se li pot expressar de maneres diferents i amb més o menys severitat.

Tant el Jordi com la Mireia van començar a estructurar més rutines als fills per fer-

los més fàcil el dia a dia, ja que els va bé, i també han introduït algunes formes de comunicació, com és el cas dels suports amb pictogrames o els plafons comunicatius. La Laura s'expressa oralment i això és un complement, però per al Martí i la Tura són eines fonamentals per entrenar la interacció amb els altres i per donar a conèixer què volen.

Xarxa per acompanyar-lo

El Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP) de les Garrigues, ubicat a Juneda i gestionat per l'Associació Talma, dona servei als infants i famílies de la comarca administrativa des del 2005. Des que es va posar en marxa l'equipament ha viscut un augment constant dels nens amb trastorns als quals atén. El 2024 en van ser 165, un de cada cinc de la comarca. Entre aquests, uns dels que més han crescut són els de la relació i la comunicació, entre els quals hi ha l'autisme, tal com apunta la coordinadora del centre, Roser Culleré. El CDIAP col·labora amb les llars d'infants de les Garrigues per mirar de detectar casos d'autisme o altres trastorns, i també amb les escoles on hi ha algun nen amb el diagnòstic. També fan visites per mirar de donar eines tant als infants com a les famílies, fins que els menors tenen sis anys. Després, passarien a estar sota la supervisió d'un Centre de Salut Mental infantil i juvenil (CSMIJ). En aquest cas, toca anar a Lleida.

El CDIAP ha notat com creixien els casos d'autisme des que va començar, el 2005

Culleré diu que "els nens i nenes amb autisme tenen més dificultats per comprendre el món". Per aquest motiu, "tot el que puguin créixer els primers anys gràcies a l'estimulació dels professionals, els dona una embranzida".

Moltes famílies, a més de les hores d'atenció al CDIAP o al CSMIJ recorren a altres llocs. És el cas, per exemple, del centre privat Essen de Lleida, una cooperativa d'acció social que està especialitzada en el trastorn. La psicòloga Núria Torres remarca que totes les treballadores comparteixen coneixements i s'ajuden per donar un bon acompanyament als menors i a les seves famílies. S'esforcen en diferents camps i també donen molta importància al treball sensorial. Torres creu que els CDIAP i CSMIJ "estan saturats" i que elles en poden completar l'acció. Des que van començar el 2011, han anat creixent cada any i treballen en xarxa amb molts serveis públics i també amb organitzacions, com és el cas de l'associació TEA Ponent. Per al Jordi, conèixer-la va ser "una plataforma de salvació".

La Mireia, a més de mare del Martí i la Tura, forma part d'aquesta entitat. El seu objectiu és agrupar pares i mares de nens amb autisme de totes les comarques de la plana de Lleida per ajudar-se els uns als altres. A banda de l'acompanyament a les famílies, s'esforcen perquè les institucions siguin més inclusives, per formar i conscienciar tant als professionals que treballen amb els seus fills com als que s'hi poden trobar més endavant. Una de les iniciatives que han fet més fortuna són els Grups de Famílies. En tenen a Lleida i Balaguer i properament se'n vol obrir un a Mollerussa. El Jordi, que fa poc temps que s'ha incorporat a TEA Ponent, també anima l'entitat que n'obrin un a les Borges Blanques, perquè pugui servir als pares i mares de tot l'àmbit que són novells, que tenen dubtes o que volen buidar el pap. Val a dir que, a més de les trobades presencials, estan sempre en contacte per WhatsApp, per anar ràpid en afrontar les qüestions que els apareguin.

La coordinadora del CDIAP, Roser Culleré, creu que és molt important que els pares estiguin atents al desenvolupament dels fills, que parlin molt i es facin preguntes.

Trobada de joves amb autisme organitzada per TEA Ponent. FOTO: TEA Ponent

TEA Ponent creu que caldria donar més formació als mestres i vetlladors de les escoles

Activitat de les famílies a la Manreana, recentment. FOTO: TEA Ponent

La psicòloga d'Essen Núria Torres opina que "els pares i mares també neixen com a famílies amb l'aparició dels fills" i és important que tinguin diferents espais de suport per resoldre els seus dubtes.

A les escoles, el suport per als nens i nenes amb autisme i altres trastorns el marca l'Equip d'Assessorament i Orientació Pedagògica (EAP). Segons cada cas i d'acord amb el diagnòstic, els professionals de l'EAP marquen com ha de ser l'escolarització. Es pot donar acompanyament als infants amb el personal de Suport intensiu a l'escolarització inclusiva (SIEI), amb Auxiliars d'educació especial (coneguts popularment com a vetlladors o vetlladores) i, en els casos de major necessitat, també plantejar a mitges, entre l'escola del poble i un centre d'educació especial. El Jordi va a l'escola cada dia. El Martí i la Tura, en canvi, alguns dies van a l'escola del poble i d'altres a una escola inclusiva.

Sigui com sigui, des de TEA Ponent creuen que caldria donar més formació als mestres i vetlladors, ja que ells mateixos la reclamen per fer millor la seva feina.

El repte, la socialització

Al començament explicàvem que un dels trets que defineix les persones amb autisme són les dificultats en la comunicació i la interacció social. D'aquí, que les famílies vegin com un dels principals reptes la relació dels seus fills i filles amb els altres nens i nenes, i també amb les altres famílies que surten a jugar a la plaça. "Costa formar part d'una colla" explica la Mireia, tot i que considera que a Juneda, on viuen ara, els han ajudat molt. El Jordi també s'entristeix al veure que, fins ara, la Laura ha tingut problemes per poder tenir amics a qui convidar a casa o amb qui tenir una relació continuada. Tot i això, li diu a ella i també es diu a si mateix que segur que acaba arribant.

A més a més de l'escola, un dels llocs on la canalla acostuma a fer més amics és a les activitats extraescolars. Per les dues famílies consultades, fins ara els ha sigut difícil trobar una activitat que els encaixés als seus fills. Després de provar esports com el futbol, la Laura va acabar anant a Lleida per practicar voleibol. "Des que ha començat a fer l'esport que li agrada" diu el seu pare "hi ha hagut un canvi en positiu". Està "més content" i amb més ganes de relacionar-se.

Les famílies volen un món més amable amb els nens amb autisme, i a mesura que creixin

La Mireia ha trobat a l'Escola de Música de les Garrigues un espai on pot deixar els seus fills i on mitjançant la música aquests es poden relaxar i divertir, a més d'expressar-se més enllà de les paraules. El problema, diu, és quan arriba l'estiu, ja que es trenquen les rutines i semblen "gallines sense cap". Per sort, a Juneda tenen una vetlladora al Casal, una situació que no a tots els pobles poden gaudir.

Una lluita constant

La mare del Martí i la Tura explica que la de la seva família és "una lluita diària", però que s'hi bolquen amb tot el que tenen, tot i el desgast que els suposa. El Jordi pensa que "he entès què és l'autisme i que el meu fill és perfecte com és".

En tots dos casos, esperen que cada cop més gent conegui el trastorn, es desfacin dels prejudicis i idees errònies i que puguin construir aquesta societat inclusiva que tant reclamen. Entre els anys 1960 i 1970, va néixer una lluita de famílies per tenir serveis pels seus fills amb discapacitat, que va fer grans canvis. Tants anys després, guanya pes una lluita de caràcter similar, ara per fer un món més amable amb els nens i nenes amb autisme, i que els acompanyi a mesura que creixin.

ESCOLA VINTAGE

Miquel Andreu Pons
somcanalla@somgarrigues.cat

Quan el Joan XXIII no es deia així

En els més de 90 anys d'història de l'escola pública de les Borges Blanques, ha tingut diversos noms. Com en altres escoles, això reflecteix les èpoques i canvis socials.

Fotografia històrica de l'edifici de l'escola.

Tota la vida s'ha dit Joan XXIII", es queixen alguns veïns de les Borges Blanques que no comparteixen el canvi de nom de l'escola pública del municipi [v. pàg. 13]. En realitat, tot i que durant molts anys el centre ha portat el nom del papa, i moltes persones l'han conegut d'aquesta manera, n'ha tingut més d'un. Els canvis en la forma de referir-se al col·legi reflecteixen les èpoques i els canvis socials.

El 1934, quan va ser inaugurat, el Grup Escolar (un terme que era comú per fer referència als centres de Catalunya i l'Estat espanyol) va ser batejat com a President Macià. Feia un any que Francesc Macià, molt vinculat a les Borges Blanques, havia mort.

La dictadura franquista es va encarregar d'esborrar la memòria del fundador d'Estat Català i president de la Generalitat i va continuar anomenant-ho Grupo Escolar, Grupo Escolar Mixto o Escuelas Nacionales. D'aquí va ser d'on va sorgir el nom popular que per a molts borgencs rep el centre, el de Les Escoles.

La incorporació de l'apel·latiu Joan XXIII es va produir el setembre de 1967. El ple de l'Ajuntament, presidit per l'alcalde Ramon Suñé Massó, ho va aprovar per donar resposta a una reforma de l'Educació Primària del Ministeri franquista. El centre era catalogat com a Colegio Nacional i això li permetia adoptar noms o dates "de significació commemorativa o honorífica". El govern municipal va decidir donar-li el del papa Joan XXIII "per unanimitat i després d'una breu deliberació, en memòria i record dels grans dots d'humanitat, senzillesa i bondat d'aquell gran papa". Així consta a l'acta de l'Ajuntament de les Borges Blanques. Feia quatre anys que el Pontífex havia mort. Ell havia convocat el Concili Vaticà II el 1962, amb l'objectiu de renovar la doctrina i la pràctica de l'Església.

Com a la capital comarcal, hi ha hagut altres canvis de noms en altres pobles. El 1980 Juneda va dedicar-li el centre a Manuel Ortiz i Castelló. També als anys vuitanta, Torregrossa, Arbeca i Llardecans van batejar les escoles com la Bassa, Albirka i Arc d'Adà. En el cas de l'Albi, des del 1962 portava per nom Cardenal Arriba y Castro per decisió del governador civil. Fins al 1994 no es va oficialitzar el canvi a Els Aubis. A la Granadella, es deia Nostra Senyora de Gràcia fins que als 2000 es va abandonar la referència religiosa.

Tres escoles amb noms de persona

Descartant sants i mares de déu, actualment a la comarca només hi ha tres col·legis amb noms de persona. Són l'escola Abat Ruera de Puiggròs, l'escola Porcel de Cervera de l'Espluga Calba, i l'escola Manuel Ortiz i Castelló de Juneda.

En els altres casos, la denominació prové de plantes, d'elements geogràfics del terme o també de la història local. També hi ha un conjunt de centres on el nom és, simplement, el del poble on estan situats.

Escola Mare de Déu de Montserrat de l'Albagés

Sortida a les Borges Blanques

Hem anat d'excursió a Borges el dijous 13 de març d'enguany.

Els i les alumnes de 3r vam anar a les 8.45 a la parada d'autobús del nostre poble, l'Albagés, per agafar l'autobús cap a Borges, però va arribar una mica tard perquè venia d'un altre poble. A l'autobús hi havia nens i nenes d'una altra escola d'una altra ZER que també anaven a Borges amb nosaltres.

Després d'arribar a la parada d'autobús de Borges, vam anar caminant fins al Pavelló de l'oli.

Quan vam entrar hi havia nens i nenes de totes les escoles de les Garrigues de primer, de segon i de tercer. Vam seure a segona fila. Ens va agradar molt estar a segona fila perquè els de davant eren una mica baixets i podíem veure l'obra de molt a prop.

Sabíem de què anava una mica l'obra de teatre perquè l'havíem estudiat amb la nostra 'teacher' Cristina. Va començar l'obra i... quan va sortir en Geppetto, tots vam callar. Després del teatre vam esmorzar allà mateix i vam anar a veure un concert d'acordió. La noia que ens va fer el concert i l'explicació es deia Sònia, també era pianista i tocava l'acordió des dels sis anys.

Ens va explicar que per dintre hi havia uns tubs com una harmònica i una manxa que feia passar l'aire pels tubs.

També ens va explicar que van crear l'acordió perquè fos com un piano transportable.

Amb les mans i els peus vam estar acompanyant la música. També vam escoltar amb els ulls tancats.

La sortida va ser espectacular perquè mai havíem vist un acordió i també tocava molt bé. Va ser molt divertit

Teatre amb totes les escoles

Ens va encantar veure un teatre amb totes les escoles de les Garrigues!
A tots nosaltres ens hauria agradat sortir a dalt a l'escenari com a voluntaris.
La Kenya va ser escollida i estàvem una mica tristos perquè no vam ser escollits, però també estàvem contents que haguessin escollit algú de la nostra escola.

La Kenya dalt de l'escenari! Ho va fer molt bé!

Escola ELS AUBIS
ZER Riu Set

Escola Els Aubis de l'Albi

8M, Dia Internacional de les Dones

A l'escola Els Aubis creiem en la igualtat i volem créixer en un món on les desigualtats entre homes i dones ja no existeixin.

L'alumnat participant en l'acte del 8M.

El 8 de març no ha passat desapercebut a l'escola Els Aubis i ha estat un dia molt especial i emotiu. Durant la setmana els nens i nenes hem portat una foto de la dona de la nostra vida o de la dona que més admirem amb una breu descripció de per què és important. I ha estat un èxit absolut! Tots i totes hem portat imatges de dones importants que ens envolten i hem confeccionat un mural gegant al passadís de l'escola que hem titulat: "LES DONES DE LA MEVA VIDA, LES DONES QUE ADMIREM." Hi ha hagut fotografies de tot tipus. La majoria d'alumnes hem triat la nostra mare; d'altres, la germana, i alguns, l'àvia. Però la fotografia que més ens ha impactat ha estat la d'un nen que ha triat la seva senyoreta! També hi ha hagut fotografies de cosines, amigues, tietes i fins i tot la d'una nena que ha portat una foto d'ella mateixa! A més, els motius que alguns han explicat de per què han triat una dona i no una altra han estat molt tendres i originals. En definitiva, el mural ens ha quedat molt bonic i hem convidat totes les famílies a visitar-lo. Els ha agradat moltíssim!

Els nens i nenes de l'escola Els Aubis estan envoltats de dones impressionants!

Molt camí per fer

Amb aquesta activitat hem après que encara ens queda molt per tenir una societat igualitària entre homes i dones. És cert que s'han fet molts avenços però encara vivim en un entorn masclista. Els infants han estat conscients que el 8M no és un dia en què les dones es volen reivindicar per ser millors que els homes. Simplement volen ser iguals. Per tant, seguirem lluitant!

Escola La Dula d'Alcanó

Homenatge al mestre de música

Un mestre molt especial, que tot el que ens ensenyava era meravellós.

La samarreta d'homenatge que li van dedicar.

El dia 23 de març l'Hiopos Lleida de bàsquet jugava un partit contra el Joventut de Badalona.

Abans de l'inici del partit, l'alumnat i les famílies de la ZER l'Eral van saltar a la pista del pavelló conjuntament amb la família del Pau i els jugadors de l'equip. El club els va homenatjar amb una samarreta dedicada al Pau.

L'equip lleidatà va posar tot l'esforç, tot i això, no va poder evitar la derrota, 81 a 86. A la grada del pavelló, l'alumnat de la ZER l'Eral (formada pels pobles d'Alcanó, Sarroca de Lleida, Torrebesses, Sunyer i Alfés) van gaudir moltíssim del partit i van recordar al mestre de música de les cinc escoles Pau Navarro que ens va deixar el dia 19 de febrer amb només 29 anys.

Abans de començar el partit, l'alumnat i la família van baixar a la pista on els jugadors els van regalar una samarreta dedicada, ja que ell era gran seguidor de l'equip.

Trobada amb els jugadors

El dilluns següent dia 24 de març dos jugadors de l'equip l'Hiopos Lleida de bàsquet van visitar l'alumnat, es van reunir a l'escola de Sarroca, on cada dilluns es fa una trobada de tots l'alumnat de la ZER, des de 3r fins a 6è. L'alumnat els van fer preguntes sobre la seva professió, sobre els entrenaments, els partits... després ells els van firmar per deixar-los un record.

Tots aquests homenatges a tots i totes nosaltres ens van agradar molt i estem segurs que al nostre mestre, també

Escola d'Alfés

Hem pintat un mural solidari al pati de l'escola

Treballem les tècniques dels murals i l'Street Art amb dos artistes locals.

El mural es pot veure des de la piscina.

Open Arms

Al pati hem fet un mural amb el vaixell d'Open Arms. Els artistes ens van guiar mentre pintàvem el cel i el mar amb pals telescòpics, després vam difuminar amb esprais per fer diferents tonalitats de blaus. El Jordi ens va explicar com fer les diferents parts del vaixell amb plantilles gegants. És una feinada i ens ha quedat genial!

Aquest mes de març vam iniciar-nos en l'art al carrer com a forma de denúncia per canviar les situacions que no ens agraden del nostre entorn. Vam conèixer artistes com Bansky, Bastiat, etc. Durant les classes d'art vam conèixer les seves obres, vam aprendre les tècniques de creació de murals i grafitis i vam fer les nostres pròpies creacions.

Posteriorment vam contactar amb dos artistes que pinten murals: el Modesto i el Jordi. Ells han creat plantilles per denunciar els bombardejos de Palestina i també una plantilla del vaixell d'Open Arms. Aquest vaixell ajuda les persones que han de fugir dels seus països, alguns marxen per evitar anar a la guerra, per la pobresa, per l'escalfament que malmet les seves collites o per escapar de situacions de violència de gènere.

A més hem portat a l'escola l'Exposició "Nòmades. Migracions forçades". Es va convidar una persona migrada per explicar la seva història i hem adquirit diversos contes relacionats amb els refugiats i nouvinguts.

Vents i arquets de Ponent es troben per oferir un concert a les Borges

Alumnes de vuit escoles de música de la zona de Ponent i del Pirineu que toquen instruments de corda i de vent es van reunir a les Borges Blanques el primer cap de setmana d'abril. Els violins, les violes, els violoncels i els contrabaixos, d'una banda, i les flautes, les trompetes, els trombons, els saxofons o els clarinets, de l'altra, van interpretar un concert amb un repertori variat, combinant la sonoritat d'uns i altres instruments. Aquesta actuació va tenir lloc al Pavelló de l'Oli de les Borges Blanques i, a més dels alumnes, també hi van col·laborar alguns dels professors.
Els nens i nenes eren de les escoles de les Garrigues, de Bellpuig, de Linyola, de Tremp, de Lleida, de Balaguer d'Agramunt i de Mollerussa.

FOTO: Xavi Minguella

ADAMS
PONENT

Escola Albirka d'Arbeca

Representació de la llegenda de Sant Jordi

L'alumnat d'educació infantil hem representat la Llegenda de Sant Jordi davant del poble d'Arbeca.

Treballem la cultura i la llengua catalana a través del teatre. Bona diada a tothom!

Una imatge de l'espectacle.

L'alumnat d'educació infantil (I3, I4 i I5) hem dut a terme, per segon any consecutiu, la representació de la Llegenda de Sant Jordi, a la plaça de la República, davant de tota la comunitat educativa i de tot el poble d'Arbeca, on tothom ha estat convidat.

Hem dedicat moltes estones preparant diàlegs, decorats, músiques, màscares, attrezzo... com també assajant les diferents escenes de l'obra. Hem aprofundit en cadascun dels personatges: princeses, rei i reina, dracs, cavallers Sant Jordi i cavalleressa Santa Jordina, la gent del poble (pagesos, pastors, venedors, compradors) i animals. D'aquesta manera hem treballat de manera interdisciplinària diferents àmbits educatius, com el llenguatge oral, el llenguatge artístic a través de l'art, la música i la dansa, dramatització...

Per dur a terme la representació, iniciem el teatre amb la tria de personatges per part de l'alumnat. Tot seguit, assagem les escenes i diàlegs per personatges. I, finalment, fem l'assaig general tots i totes juntes. Entremig dels diàlegs, hi ha música que concorda en les diferents escenes de la representació. La part final de l'obra és la dansa Sant Jordi, la princesa i el drac, que la ballen conjuntament tots els actors i actrius.

Dies més tard, a l'escola, visualitzem la gravació de l'obra, en què cadascú pot veure la seva actuació.

Cal destacar que representar l'obra ens permet fer coneixedors al nostre alumnat de la importància que té la Diada de Sant Jordi a Catalunya. Cada vegada més, ens veiem amb la necessitat de treballar les festes tradicionals, ja que tenim alumnat nouvingut d'altres països.

L'alumnat ha gaudit molt de tot el procés de l'obra. Ja des d'un bon inici, en són partícips i responsables del seu paper.

La llegenda de Sant Jordi

Fa molt temps, en un poble hi havia uns dracs ferotges que tenien molta gana. Quan van fer el sorteig, els va tocar a les princeses anar cap a la cova dels dracs. Quan estaven a punt de menjar-se-les, van aparèixer els cavallers Sant Jordi i la cavalleressa Santa Jordina, els quals van vèncer els dracs. Els van regalar una rosa a les princeses.

Escola Els Set Focs de Bellaguarda

Excursió a Barcelona per visitar el Parlament

L'alumnat de cicle superior descobreix el Parlament en una sortida educativa a Barcelona.

Entrem al Parlament i en sortim emocionats i més savis!

El divendres 21 de març, els alumnes de cicle superior de la ZER Elaia vam fer una sortida a Barcelona per aprofundir en el coneixement de les institucions catalanes. Inicialment, teníem previst visitar la plaça Sant Jaume, on es troben l'Ajuntament de Barcelona i el Palau de la Generalitat, però la pluja ens va obligar a modificar els plans. Tot i això, vam poder gaudir de la visita prevista al Parlament de Catalunya, una experiència molt enriquidora.

En arribar al Parc de la Ciutadella vam accedir a l'edifici del Parlament. A l'entrada, els Mossos d'Esquadra ens van rebre per revisar les nostres motxilles i fer-nos passar pel control de seguretat, com fan amb qualsevol visitant. Un cop a dins, ens va rebre un guia molt simpàtic i amb molts coneixements, que ens va explicar la història de l'edifici, que antigament havia estat l'arsenal de la Ciutadella, després un palau i, finalment, Francesc Macià va decidir instal·lar-hi la seu del Parlament l'any 1932.

Durant la visita vam recórrer diferents sales emblemàtiques i vam acabar entrant al Saló de Sessions, on vam poder veure de prop els escons dels diputats i entendre millor com s'organitzen els grups parlamentaris. Va ser una visita molt interessant que ens va ajudar a entendre millor el funcionament de la política catalana.

El grup, al faristol del Parlment.

Conèixer les institucions

És important que l'alumnat conegui de primera mà les institucions que formen part del nostre sistema democràtic. Durant el segon trimestre, a l'àrea de medi social, hem treballat les institucions catalanes, i aquesta visita ha estat una gran oportunitat per consolidar els aprenentatges. Els nens i nenes estaven molt motivats i il·lusionats per veure en directe el Parlament i entendre millor com es prenen les decisions que ens afecten com a ciutadans. La veritat és que, tot i la pluja, va ser una experiència molt enriquidora per a tots.

Escola Joan XXIII de les Borges Blanques

Fem esport! Fem escola!

Una sortida esportiva d'acord amb el projecte de l'escola amb què hem après i gaudit molt.

El Projecte Interdisciplinari d'enguany va ser escollit democràticament entre tots els alumnes de l'escola i moltes de les activitats realitzades aquest curs tenen com a fil conductor l'esport. Les nenes i els nens del Cicle Inicial vam realitzar una sortida al mes de març a dues de les instal·lacions esportives de la ciutat de Lleida.

Al matí vam visitar el Camp d'Esports, on vam poder ser periodistes per un moment a la sala de premsa, vam poder observar els trofeus dels futbolistes i vam gaudir de la tribuna i les seves butaques tovetes a la llotja presidencial, tot veient una estona l'entrenament dels jugadors del Lleida. Ens va encantar saludar personalment els jugadors i fer-nos-hi una fotografia. Són molt amables!

A la tarda vam pujar al complex esportiu de l'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (INEFC). Allí vam conèixer les instal·lacions, els materials i el funcionament d'algun dels esports que s'hi realitzen. Vam divertir-nos practicant rugbi, gimnàstica artística i circ.

Practicar esport és una forma divertida de passar el temps, a la vegada que gaudim de l'activitat física i ens mantenim actius

Il·lusió de l'alumnat i mestres amb els futbolistes del Lleida CF.

L'esport fa salut

Practicar esport contribueix al benestar físic perquè ajuda a desenvolupar la força, coordinació, flexibilitat i resistència. També pot millorar la salut mental, ja que redueix l'estrès i ansietat, fomenta l'autoestima i la confiança en un mateix. Gràcies als esports d'equip, podem aprendre a comunicar-nos i a desenvolupar unes habilitats interpersonals necessàries per créixer en societat. I molt important, la pràctica de l'esport ens ensenya a fomentar de la disciplina, el compromís i la gestió del temps.
Per tant, fomentar l'esport des de la infància pot ajudar a establir uns hàbits saludables que perdurin tota la vida.

Col·legi Mare de Déu de Montserrat de les Borges

El Col·legi visita el monestir de Montserrat pel mil·lenari

El passat 20 de febrer, tot l'alumnat vam anar al monestir de Montserrat per celebrar el mil·lenari.

Els alumnes d'infantil i primària ens vam enfilar amb l'autocar fins al monestir. Una vegada vam arribar a Montserrat, els més petits van gaudir mirant com pujava i baixava el cremallera i els companys i companyes de primària vam visitar l'escolania.

Un paisatge ben diferent

Els alumnes més grans d'ESO van sortir de bon matí de casa per poder arribar aviat. Al davant del cremallera, ja els esperaven uns monitors per pujar fins a Sant Jeroni. Quina experiència més bonica! La baixada la van fer caminant, parant per dinar enmig de les muntanyes. Tot i que van trobar la nostra "germana" boira, els va agradar molt poder gaudir d'aquell paisatge ben diferent al de la nostra terra de les Garrigues, on estem envoltats d'oliveres i ametllers.

A l'acabar, vam pujar al cambril per adorar a la Moreneta i vam poder gaudir tots junts escoltant les veus angelicals dels escolans.

Va arribar l'hora de dinar i, amb la col·laboració de tots i totes, es va crear un clima de bona convivència. Després de dinar, vam trobar-nos tot l'alumnat i professorat per veure el "videomapatge" a la basílica. La veritat és que va ser espectacular amb aquelles llums i la combinació dels diferents sons. També vam poder fer les ofrenes a la Mare de Déu. Vam donar les gràcies a tota la comunitat benedictina per la seva acollida, pels monitors que ens van guiar per la muntanya, l'escolania i la basílica.

Quina il·lusió vam tenir al sentir el Virolai! Alguns, amb un somriure, dèiem: 'Senyoreta, aquesta cançó sí que la sabem'

A Montserrat, dins de l'església del monestir.

Escola Vallmajor de Bovera

Fòrum d'Escoles Verdes a Fondarella

Un any més participem en el fòrum d'Escoles Verdes, que aquest any l'hem celebrat a Fondarella.

Representació de l'escola al fòrum.

El dia 2 d'abril va tenir lloc a Fondarella el fòrum d'Escoles Verdes, que, any rere any, es va celebrant arreu de Catalunya. En el nostre cas ens vam reunir amb escoles del Pla d'Urgell, la Noguera, el Segrià i les Garrigues. Hi van assistir 85 infants i uns 30 docents de 17 centres. Aquest any el tema era la natura i l'escola. El dia va començar amb una conferència que ens va fer l'Enric Morera en què ens va ensenyar a observar la natura que ens envolta. Després vam fer uns jocs sobre les conseqüències del mal ús de l'aigua i a la tarda vam fer una fira de projectes que consisteix a exposar, mitjançant cartells, murals, materials..., alguna de les propostes que han portat a terme a l'escola. Mentre uns alumnes de cada grup explicaven, els altres passaven pels diferents espais per poder anar agafant idees i trametre-les a la resta de companys a l'arribada a l'escola. Els temes que van sorgir van ser molt variats: ODS, bioeconomia i alimentació, reciclatge, patis i biodiversitat. Abans de marxar ens vam fer un 'photocall' per immortalitzar el dia.

Ha estat un dia molt bonic amb gent molt especial. Gràcies Neus!

La nostra presentació

Des de l'escola Vallmajor de Bovera hem volgut explicar què és la bioeconomia circular i quin projecte hem fet nosaltres a partir de l'oliva: primer estudiem l'oliva arbequina, després descobrim tots els usos que es poden fer: des de l'oli al pèl·let i passant pels sabons que fa una entitat de caràcter social amb l'oli usat que ens porta la gent del poble i que estem aprenent a fer.

Escola Timorell de Castelldans

Taller d'òsmies a l'escola Timorell

El taller ens va introduir al món de les abelles d'una manera molt vivencial i sensorial.

Instants del taller.

El passat mes de febrer, els companys de l'agrupació BioPonent van visitar la nostra escola per realitzar un taller molt interessant sobre les òsmies, unes abelles solitàries que són fonamentals per a l'ecosistema. En aquest taller, ens van explicar de manera molt vivencial i pràctica diversos aspectes del cicle de vida de l'òsmia cornuta, una espècie que, a diferència de les abelles més conegudes, no piquen.

A través de diverses activitats didàctiques, vam poder conèixer com aquestes abelles es reproduеixen, com construeixen els seus nius a l'interior de canyes, i fins i tot quina olor desprenen els seus nius i capolls, ja que els vam poder veure i tocar amb molta cura. També vam aprendre a identificar el gènere de les òsmies segons el seu color, una característica que ens permet reconèixer les femelles i els mascles. A més, vam observar la fauna i flora que ens envolta per comprovar si era adient per al desenvolupament d'aquestes abelles.

Després d'aquests aprenentatges teòrics i pràctics, vam tenir l'oportunitat d'instal·lar un refugi en un arbre del nostre poble. Aquesta acció tenia l'objectiu de distribuir noves poblacions d'òsmies per afavorir la biodiversitat de la zona. Aquesta activitat de cloenda va ser una manera de posar en pràctica tot el que vam aprendre sobre aquests insectes i la seva importància en la pol·linització.

Tota l'escola va participar en aquesta activitat tan enriquidora i sensorial, que ens va permetre conèixer millor aquests insectes i la seva importància per al medi ambient. A través de l'experiència, vam entendre com podem contribuir a la conservació de la natura en el nostre entorn més proper.

La funció de l'abella òsmia cornuta

Té una funció vital en el nostre entorn. Aquest projecte té l'objectiu de recuperar la població natural d'aquesta abella per millorar la pol·linització al camp, ajudant així els nostres pagesos. També és un projecte per donar a conèixer la importància d'aquests insectes i sensibilitzar-nos a tenir cura de l'entorn.

Sabíeu que les abelles òsmies no piquen però tampoc fan mel?

Escola El Cérvol de Cervià de les Garrigues

A l'Escola El Cérvol celebrem Saint Patrick's Day

Els alumnes de cicle inicial treballem les tradicions dels països de parla anglesa.

Ens ho vam passar molt bé aprenent nous mots i costums!

El dia 17 de març se celebra Saint Patrick, el patró d'Irlanda. Els nens i nenes van realitzar diferents activitats amb relació a aquesta festivitat.

Tots vam aprendre a localitzar el país a la pissarra digital, les tradicions irlandeses, per exemple, la llegenda del Leprechaun, el significat del Shamrock i el color verd. Per tal d'assimilar tots els conceptes vam fer jocs interactius. Cada joc estava relacionat a una de les tradicions i després calia fer una fitxa per poder superar la prova.

A més a més de treballar les tradicions més populars dels països de parla anglesa com poden ser Halloween, Thanksgiving Day, Christmas, Carnaval i Easter, també es treballa altres festes i tradicions no només d'Anglaterra sinó d'altres països on l'anglès és la llengua vehicular. D'aquesta manera els alumnes coneixen les cultures del món i es treballa la integració de la cultura anglesa i la nostra.

Anirem treballant les tradicions dels diferents països de parla anglesa i així ens endinsarem al món anglosaxó. I els alumnes aprendran noves cultures i folklore d'altres països i ciutats sense sortir del seu hàbitat.

Una de les activitats de la jornada.

Algunes curiositats

Us expliquem el significat de Leprechaun, Shamrock i alguna curiositat més.
Leprechaun és un follet que viu a Irlanda, adopta la forma d'home que treballa de sabater i la llegenda conta que són molt rics, ja que guarden vaixelles de fang plenes de tresors i, si el mires fixament, ell ja no pot escapar.
Shamrock és un trèvol verd de tres fulles i té connotacions màgiques i llegendàries. Aquest trèvol el duia el sant per il·lustrar la trinitat.

L'Estiu que t'emportes

#Estiuesteu

En Pol i la Marta tornen de l'Estiu és Teu amb un munt d'amistats noves i una samarreta plena de firmes

A les colònies de la "Gene" viuràs un estiu carregat d'experiències que t'emportaràs per sempre!

Infants i joves de 5 a 16 anys

Reserves a partir del 7 d'abril a gencat.cat/estiuesteu

XANASCAT
La xarxa jove d'albergs de Catalunya

Generalitat de Catalunya

El Govern de totholll

Escola Porcel de Cervera de l'Espluga Calba

Explorant el món a través dels projectes

Tota l'escola s'uneix cada dijous a la tarda per crear i explorar en un ambient de col·laboració i alegria que ens fa créixer junts.

Cada infant fent la seva feina dins de l'hort.

L'escola Porcel de Cervera es transforma cada dijous a la tarda en un laboratori d'ideres en què participen tots els i les estudiants, des dels més petits fins als més grans.

Durant el primer trimestre, l'escola es va submergir amb els invents del món. Entre tots els que es van realitzar, alguns dels que més els va agradar als nostres alumnes va ser la creació d'una bombeta, on van poder generar llum a partir d'un fruit. A més, cada alumne va tenir l'oportunitat de dissenyar i construir un invent propi amb una finalitat específica. Una alumna va crear un petit globus aerostàtic utilitzant materials reciclats. El seu invent tenia una enginyosa aplicació: permetre que la seua àvia li enviés les claus sense haver de baixar.

> **"El que més ens va agradar va ser plantar i després regar", explicava un alumne**

El segon trimestre va canviar de rumb per centrar-se en l'hort. Els infants van treballar amb les eines de jardineria i van descobrir quines plantes eren ideals per a l'estació de l'any en la qual ens trobaven. "El que més ens va agradar va ser plantar i després regar", explicava un alumne, destacant la connexió amb la natura i el cicle de vida de les plantes.

Projectes que reforcen llaços

Els projectes multinivell no només proporcionen coneixements pràctics i desperten la curiositat científica i creativa dels estudiants, sinó que també reforcen els llaços entre ells, demostrant que l'aprenentatge col·lectiu és una experiència enriquidora i divertida per a tota l'escola.

Escola de la Granadella

La ZER Elaia va de colònies a Rasquera

Alguns alumnes de la ZER Elaia vam anar de colònies a la casa Ca Manxol de Rasquera.

Els dies 24, 25 i 26 de març alguns alumnes de la ZER Elaia, des d'EI 3 fins a 6è, vam anar a la casa de colònies Ca Manxol, situada al poble de Rasquera. L'alumnat d'Infantil va quedar-se a dormir una nit i els de Primària, dos.

Les monitores ens van rebre a la plaça de poble i vam anar a la casa a deixar les maletes. Allà vam fer la ronda de presentacions, i les monitores, la Montserrat i Coraima, ens van explicar les normes de la casa. Un cop instal·lats i fetes les presentacions, vam pujar a dinar i a jugar al parc de l'ermita de Sant Domingo. A la tarda vam fer un fòssil amb aigua i guix que nosaltres mateixos havíem anat a buscar a la guixera i, a la nit després de sopar, vam tornar a l'ermita a fer un joc relacionat amb una llegenda d'uns mossens de Rasquera que van fer una ermita per a la gent del poble. Un dia que plovia molt es van deixar els llibres, el menjar, la campana i una sabata. La gimcana consistia a buscar aquests objectes, per equips.

L'endemà al matí vam fer el joc relacionat amb la llegenda de La Benita. Primer, ens van posar un vídeo que l'explicava: La Benita va anar a buscar aigua a les fonts de Cardó i es va trobar la Tetrudis que li demanava el seu càntir d'aigua. La Benita li va dir que no i la Tetrudis es va enfadar i li va llançar un malefici. Tota la gent del poble la va buscar durant dies fins que un pastor la va trobar convertida en pedra. Per trencar el malefici, calia agafar tres plantes remeieres i posar-les sobre una roca vermella alhora que es canta la cançó de la Benita. A la tarda vam fer una cursa d'orientació i tir amb arc. Al matí de l'últim dia vam fer mantecados, dolç típic, vam dinar i ens vam acomiadar.

A tot l'alumnat de la ZER Elaia ens va encantar anar de colònies a Rasquera!

La cançó de la Benita

"A la pobra Benita la van embruixar a la coma negra a prop de Costumà, per un canti d'aigua que no va voler donar." Aquesta és la cançó de la llegenda popular de Rasquera, que explica que per poder desfer l'encanteri cal buscar tres plantes remeieres i posar-les sobre la roca vermella de la Benita i cantar la cançó fins que aquesta es desfaci.

Alumnat de la ZER durant el viatge.

Escola L'Espígol de Juncosa de les Garrigues

Carnaval dels oficis: confeti, caramels i teatre!

Una festa d'oficis entre rialles i molt confeti amb la col·laboració de l'AFA.

Amb disfressa, teatre i confeti, ja esperem el proper Carnaval

El matí va començar amb energia gràcies a un divertidíssim taller de confeti preparat per l'AFA. Amb paper de colors i molta creativitat, els alumnes vam fabricar el nostre propi arsenal festiu, deixant l'escola més acolorida que mai!

A la tarda, la diversió es va traslladar als carrers del poble amb una espectacular rua. Els balcons es van convertir en fonts de dolçor, des d'on ens llançaven caramels mentre passejàvem amb les nostres disfresses temàtiques. Bombers, metges, pastissers, arquitectes... No hi va faltar cap professió!

Un cop finalitzada la rua, la festa va continuar a la Sala del Ball, on els alumnes ens vam convertir en actors per una estona. Vam representar petites obres de teatre inspirades en els diferents oficis, incloent-hi unes paraules basades en el testament del Rei Carnestoltes. Amb molt d'humor i creativitat, vam donar veu als últims desitjos del nostre estimat Rei de la disbauxa. Per acabar aquesta jornada de festa i imaginació, l'AFA ens va preparar un berenar boníssim per recuperar forces i seguir amb la gresca.

Va ser un Carnaval ple de color, diversió i aprenentatge! Ja esperem amb ganes el de l'any vinent... quina serà la pròxima temàtica?

Cadascú amb la seva caracterització.

L'educació també es viu en cada festa compartida

Les festes són més que diversió: reforcen vincles entre família, escola i municipi. El Carnaval n'és un clar exemple.
Quan unim esforços, la festa esdevé una eina de cohesió social. L'AFA aporta creativitat i organització, l'escola fomenta la participació dels infants, el municipi ofereix suport logístic i veïns llançant caramels han donat vida a la celebració. Aquestes iniciatives reforcen la comunitat i ens recorden la importància d'estar junts.

Escola Manuel Ortiz i Castelló de Juneda

Jornada esportiva a l'escola!

Alumnes de Cicles Formatius organitzen jocs tradicionals per a l'alumnat de Primària de l'Escola Manuel Ortiz i Castelló de Juneda.

Alumnes gaudint de la jornada esportiva.

Esperem poder fer més dies d'esport com aquests a l'escola!

A uns dies vam viure una jornada esportiva a la nostra escola! Tot va començar gràcies al professor de l'institut de Mollerussa, que també és pare de dos alumnes de l'escola i les mestres d'Educació Física. Es va tenir una idea: organitzar una diada d'esport perquè l'alumnat dels Cicles Formatius pogués posar en pràctica tot allò après a les classes. Però sabeu què? Va ser molt més que això, perquè tots nosaltres ens ho vam passar d'allò més bé! Vam fer cursa de sacs, jocs amb pilotes, activitats en equip com el cementiri i, fins i tot, vam descobrir alguns jocs que no havíem provat mai i que ens van agradar molt. Les mestres d'educació física de l'escola es van encarregar que tot estigués súper ben organitzat. Van estar ajudant, animant i assegurant-se que ningú es quedés sense participar. Sense elles el dia no hauria estat tan especial! El millor moment va ser al final, quan tots plegats, tant l'alumnat de l'escola com els i les alumnes dels cicles formatius, vam fer una gran foto de grup. Tothom estava content d'haver jugat tant i amb les cares plenes d'alegria.

Xerrada després del film

L'Institut de Mollerussa ofereix una àmplia formació en cicles de grau mitjà, entre els quals destaquen el cicle de Guia en el Medi Natural i Temps de Lleure i el d'Activitats Eqüestres. L'alumnat d'aquests cicles realitza diverses actuacions dirigides a alumnes d'educació infantil, primària i secundària, i la nostra escola va tenir el privilegi de gaudir d'una d'aquestes experiències tan enriquidores.

Prèviament a la seva arribada, ens vam organitzar i dividir en dos grans grups: un primer grup format per alumnes de primer i segon; i un segon grup d'alumnes de quart a sisè. Vam utilitzar espais de la nostra escola així com també llocs del poble com ara la plaça Catalunya i la pista del Parc Alegria. A cadascun d'ells van poder gaudir de diferents jocs tradicionals i alternatius.

Va ser una jornada enriquidora amb aprenentatges compartits Institut-Escola.

Escola Arc d'Adà de Llardecans

Aquest curs anem de colònies al Delta de l'Ebre

L'alumnat de CM i CS de la ZER l'Oliver vam anar tres dies de colònies al Delta de l'Ebre.

El passat 11 de març l'alumnat de CM i CS de la ZER vam anar de colònies al Delta. El primer dia vam arribar a l'alberg de Deltebre i vam deixar les maletes per iniciar les activitats. Primer vam anar a l'Encanyissada i allí vam aprendre moltes coses sobre la flora i la fauna del territori, entre altres, que els flamencs tenen el pelatge de color rosa perquè mengen gambes petites. També vam visitar la platja del Trabucador i allí vam fer composicions artístiques amb elements de la natura. Allí també ens vam divertir buscant crancs. A la tarda vam anar a la llotja de Sant Carles de la Ràpita i ens va encantar veure l'activitat frenètica que s'hi fa: arribada de vaixells pesquers, descàrrega de peix, venda i compra de peix...

El segon dia vam fer una ruta en bici a l'illa de Gràcia i allí vam aprendre a fer vaixells amb fulles i a la tarda vam descobrir moltes coses del Delta a l'ecomuseu. I el tercer i últim dia vam fer una ruta amb vaixell pel riu Ebre fins a arribar a la desembocadura, les vistes van ser espectaculars!

Activitat en bici per l'illa de Gràcia.

Vam haver de canviar els dies de colònies a última hora perquè hi havia risc de llevantada al Delta, encara sort!

Activitats de nit

Durant les colònies vam fer activitats de nit molt divertides. La primera nit vam fer un joc en què havíem de buscar, amb les lots, elements que estaven amagats pel recinte exterior de l'alberg i, la segona nit, vam fer discomòbil. Va ser molt divertit, ja que l'alumnat prèviament vam poder escollir la música que volíem que sonés i, a més a més, els 'monis' ens van posar una bola de llum discotequera!

Escola Otogesa de Maials

Entrevistem la 100tífica Joana Llauradó

Per celebrar el Dia internacional de la dona i la nena a la ciència l'alumnat de Cicle Superior vam fer una xerrada amb una científica.

La Joana Llauradó es va connectar per videotrucada.

El divendres 7 de febrer els alumnes de Cicle Superior de l'escola Otogesa de Maials, per tal de celebrar el Dia internacional de la dona i la nena a la ciència (11 de febrer), vam realitzar una videotrucada amb la científica Joana Llauradó, una bioinformàtica que treballa a l'Institut de Salut Global de Barcelona.

Durant la setmana, els nens i nenes vam estar informant-nos sobre la Joana i preparant una sèrie de preguntes molt interessants relacionades amb la seva feina com a bioinformàtica i amb el seu dia a dia.

La Joana ens va respondre totes les qüestions de bon grat i, a mesura que avançava la conversa, van anar sorgint més preguntes.

Vam descobrir moltes coses sobre la bioinformàtica, una professió molt recent i molt complicada ja que fa pocs anys que existeix i està en evolució.

Aquesta activitat formava part del projecte 100tífiques, amb el qual es dona a conèixer dones que treballen en el món de la ciència i d'aquesta manera animar els nens i nenes a treballar com a científics.

Tots i totes vam gaudir de la xerrada, que va ser una experiència galàctica!

Projecte 100tífiques

El projecte 100tífiques porta en marxa des del 2019 i ja se n'han celebrat sis edicions. Aquest programa s'adreça, per una banda, a dones científiques que treballen en empreses públiques i privades de Catalunya i, per l'altra, als alumnes de 6è de primària i de 1r d'ESO de centres educatius. Animem totes les escoles i instituts a participar-hi, ja que és molt interessant.

Escola Abat Ruera de Puiggròs

Els infants d'Educació infantil plantem gira-sols

Plantar gira-sols és una proposta per aprendre, descobrir, créixer i respectar la natura.

Els alumnes, a punt pel gran dia.

Els gira-sols segueixen el sol, orientant les seves fulles, tiges i flors cap a la llum

Què són els girasols?

Són unes plantes anuals que es cultiven per llavors a principis del mes de març, floreixen a l'estiu i és a la tardor quan es duu a terme la recol·lecció dels fruits per aprofitar-ne les llavors. Les seves flors grogues són grans i vistoses, i necessiten molta llum solar per créixer bé i mantenir els pètals ben oberts i sans.

Abans d'arribar la primavera, els nens i nenes d'educació d'infantil de l'escola Abat Ruera estàvem molt emocionats perquè havíem de fer de jardiners i jardineres.

Vam comptar amb la col·laboració de l'alumnat de Cicle Inicial, ja que tenen molts coneixements i experiència en el tema perquè durant les hores de gestió autònoma estan fent un projecte sobre les plantes.

Va arribar el gran dia de plantar gira-sols!

En primer lloc, vam posar les pipes en aigua durant dues hores per activar-les i afavorir el procés de germinació. A continuació, vam utilitzar tests biodegradables, que permeten trasplantar directament i, a més, aporten nutrients a la terra. Vam sembrar les llavors tenint en compte la profunditat adequada, assegurant-nos de no enterrar-les ni massa superficialment, i evitant compactar excessivament la terra per facilitar una bona germinació. Finalment, hi vam afegir una mica d'aigua i vam posar els tests dins de petits hivernacles perquè tinguessin millors condicions d'humitat i temperatura.

Cada dia, vam anar observant com les llavors començaven a créixer i, a poc a poc, les petites plantes es van fer més i més grans. Hem après que els gira-sols necessiten molta llum per créixer, així que els hem posat en un lloc on el sol els pugui tocar.

Aquesta activitat ens ensenya a ser pacients perquè les plantes creixen lentament i tenen el seu propi procés. També ens ensenya a cuidar-les, regar-les i veure com canvien cada dia. Plantar gira-sols no només ens ajuda a entendre com creixen les plantes, sinó que també ens fa sentir feliços perquè veiem el nostre treball de cada dia florir davant nostre!

Escola La Roca de Sarroca de Lleida

La geganta i els tabalers al carnaval de Sarroca

Sarroca passeja “la Roca” al compàs dels seus tabals.

La Roca, la geganta de Sarroca, omple de festa els carrers del nostre poble

Aprofitant que aquest curs a l’escola estem treballant el projecte de les festes tradicionals o populars catalanes hem fet una festassa.

La classe dels grans, que l’hem anomenat la classe dels Gegants, ha construït una geganta, a la qual hem posat el nom de La Roca. La classe dels petits, que l’hem anomenat la classe dels Tabals, hem confeccionat uns tabals amb material reciclat, així com les baquetes. Amb l’ajuda de la mestra de música hem treballat uns ritmes que sonen genials i fan ballar a tothom.

El dia 28 de febrer, aprofitant la festa de carnaval, tot l’alumnat i professorat del centre van sortir al carrer disfressats de catalans i catalanes. Talment com si fóssim “El tabaler del Bruc”. Vam presentar a tota la gent la nostra geganta: La Roca, tot fent una rua pel poble. Vam omplir el poble de festa amb la nostra música i danses. Com que ens ha agradat molt l’experiència, hem decidit fer un altre gegant. Aquest serà una mica més petit. Aviat el tindrem enllestit. Estigueu alerta que aviat tornarem a fer festa!!!

Cal agrair l’ajuda rebuda per les famílies, sense elles no hauria estat possible.

Els alumnes de l’escola amb la geganta.

L’etimologia de la paraula ‘gegant’

Si busquem al diccionari la paraula ‘gegant’ ens diu que són figueres d’imatge festiva de grans dimensions que representen reis, nobles o personatges amb indumentària tradicional. Les desfilades de gegants les formen les colles geganteres.

Tot i ser uns elements populars, es pot determinar que l’estructura d’aquestes comparses va sorgir del seguici popular del Corpus Christi. L’alumnat volia que Sarroca tingués gegants. Com millor de tenir-ne que construir-lo nosaltres mateixos.

Escola del Soleràs

Aprenem, compartim i ens divertim!

Us convidem a visitar el Castell dels Templers al turó de Gardeny i els cinemes JCA d'Alpicat per conèixer Lleida una mica més.

La nostra sortida va començar al Castell dels Templers, una impressionant fortalesa, testimoni del passat medieval d'aquesta ciutat. Passant per les diferents estances del castell, vam aprendre com vivien els templers: com es vestien, quines eren les seves rutines i fins i tot quina alimentació seguien. Sabíeu que menjaven, principalment, pa, formatge, llegums i carn seca?, però com s'organitzaven i quin era el seu paper a la societat? Algunes d'aquestes estances encara conserven elements arquitectònics originals.

En acabar, ens vam dirigir als cinemes JCA d'Alpicat, on ens esperava una altra experiència emocionant: la projecció de la pel·lícula 'Paddington, aventura a la selva', una divertida història d'animació que ens va fer riure i emocionar per igual. El protagonista, l'entranyable os Paddington, ens va ensenyar el valor de l'amistat, la importància de la solidaritat i com afrontar els reptes amb optimisme. Va ser una experiència molt especial veure la pel·lícula tots junts, compartint les nostres impressions i gaudint de cada escena.

L'alumnat de la ZER davant del cinema.

Aquesta sortida buscava aprendre història, descobrir el cinema i enfortir els lligams entre els alumnes de la ZER Garrigues Altes

Xerrada després del film

En acabar el film, ens van oferir una xerrada molt interessant sobre com es projecten les pel·lícules avui dia i com es feia abans. Ens van explicar l'evolució de la tecnologia cinematogràfica: des de les primeres projeccions amb grans rodets fins als moderns sistemes digitals actuals. Ens va cridar l'atenció el canvi dels formats i de la qualitat de la imatge, i vam poder veure de prop un projector antic, la qual cosa ens va permetre entendre com funcionava aquest sistema abans de la digitalització.

També vam poder preguntar sobre la producció d'un metratge. Per exemple, vam aprendre com es crea un cartell de pel·lícula i quin és el procés de doblatge. Sabies que per doblar una pel·lícula es triga força setmanes i que els actors de doblatge han d'ajustar-se als llavis dels personatges?

Tot plegat, ens va semblar fascinant que el cinema ens permeti, per un moment, desconnectar de la realitat per submergir-nos en un món imaginari.

Escola de Sunyer

Taller d'arts escèniques

L'alumnat de cicle mitjà i superior de la ZER l'Eral vam endinsar-nos-hi amb el contacontes i titellaire Ferran López.

De la mà del contacontes i titellaire Ferran López, més conegut com 'Tico', tot l'alumnat de cicle mitjà i superior de la ZER ens vam endinsar en les Arts escèniques mitjançant un taller dut a terme a l'escola de Sunyer.

El passat dilluns 17 de març, tot l'alumnat que participa en la Trobada setmanal dels dilluns a l'escola de Sarroca, es va desplaçar a Sunyer, on teníem preparat un taller d'Arts escèniques i altres activitats.

Un dels objectius principals d'aquest taller és la descoberta d'aquelles habilitats que ens caracteritzen com a persones úniques, respectar-les i desenvolupar-les per trobar allò que ens agrada. Ens van repartir en 2 grups i vam començar els i les alumnes de Cicle Superior. Ens vam desplaçar a la sala del ball de l'ajuntament i allí ja vam trobar el desplegament del que el Tico ens volia mostrar.

Després d'una breu introducció, ens vam familiaritzar i donar vida als bocalls (caps de titella) que a cadascú de nosaltres ens van repartir. Tot i que en un principi ens mostràvem amb força timidesa i vergonya, a poc a poc vam anar representant el que el Tico ens ensenyava. Així doncs, un a un ens vam anar posant darrere del teatrí amb el nostre bocall...

Seguidament, vam expressar i escenificar diverses accions amb titelles de pal, una de les activitats més divertides!

També ens va ensenyar com podem fer diverses figures i escenes amb l'ajut de l'antic retroprojector (que ja no s'usa a les escoles) i sorra. Vam poder manipular els diferents tipus de titelles, guant, tija, fil, plana, etc., establint relació amb elles, mitjançant la sincronització, coordinació, manipulació, i l'entesa amb altres titellaires.

En acabar, vam tornar a l'escola i va ser el torn dels nens i nenes de cicle mitjà i vam fer activitats diferents de les que fem normalment els dilluns com ara coreografies...

Els objectius

Amb aquest taller es pretén que els nens i les nenes creixin en l'àmbit sensorial tot entenent d'una forma més conscient els valors, emocions, orientació, equilibri, autoconeixement... i poder despertar el sentit crític, la imaginació i la creativitat.

Dos alumnes amb el Ferran López durant l'activitat.

Escola de Torrebesses

El refugi antiaeri de Flix

Una visita molt interessant per a nens i nenes de primària. Vam anar a fer un passeig per la història de la Guerra Civil Espanyola.

Els alumnes a la visita del refugi.

Heu vist mai un refugi antiaeri? Nosaltres no n'havíem vist mai cap. És com un túnel soterrat on es refugiava la gent durant la Guerra Civil Espanyola, quan sentien la sirena perquè venia un atac aeri. Hi havia dos tipus de sirena, una de seguida per quan començava el bombardeig i una de discontínua per indicar que s'acabava i llavors ja es podia sortir. Us podeu imaginar com es trobaven les cases al sortir? Doncs igual que les que veiem per la tele a la guerra d'Ucraïna o de Síria, tot en runes.

Vam veure diferents tipus de bombes i ens van explicar les seves parts i anècdotes de diferents troballes, una que van haver de desactivar al lloc on la van trobar, un altre veí que la va cedir per ensenyar-la i una altra que era de les grans i que només en quedava un tros.

Aquell refugi tenia dues entrades i la gent ja sabia per quina entrada havia d'accedir al refugi i seure als bancs que hi havia a cada costat, el mig s'havia de deixar lliure per si entrava algun ferit i se l'havia d'atendre.

Quan vam entrar al refugi amb el so de la sirena i les llums encenent-se i apagant-se ens va agafar por, imagineu-vos si fos real!

Les persones grans dormien al refugi per si no tenien temps d'arribar-hi

La Batalla de l'Ebre

A Flix l'any 1938 hi va haver la batalla de l'Ebre, que fou la batalla més llarga de la Guerra Civil Espanyola (115 dies), en què va morir molta gent. Aquesta sortida ens ha fet reflexionar que vivim molt bé sense guerres, i que la memòria històrica és molt important per no repetir fets com aquest.

Escola La Bassa de Torregrossa

Ajudem l'associació Fem llavor a embellir el poble

Millorem la plaça Catalunya tot plantant plantes aromàtiques.

Alguns dels nens i nenes, durant l'activitat.

Amb la plantada volem aconseguir que els arbres mantinguin millor la humitat

El divendres 4 d'abril vam anar a la plaça de Catalunya, davant del pavelló Lo Graner a plantar diverses plantes aromàtiques. Aquesta és una de les activitats que s'inclouen dins el pla educatiu d'entorn (PEE) que duu a terme la nostra escola.

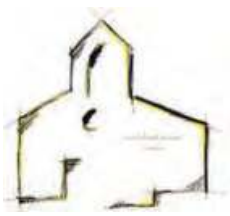
Allí ens vam trobar amb la Maria Rosa de l'associació Fem Llavor, que ens va explicar quins arbustos plantaríem i com ho havíem de fer perquè creixin bé i no s'acabin morint. Vam fer diversos grups i cada grup plantava un tipus de planta aromàtica a sota d'alguns dels arbres que ja hi havia perquè, així, l'arbre podrà mantenir millor la humitat i suportar la sequera. Amb la pala vam fer diversos forats al peu de l'arbre, hi vam posar les plantes, les vam tapar amb cura i les vam regar.

També vam comentar quins usos i quines propietats tenen aquestes plantes, com per exemple el romaní, que és un arbust molt conegut gràcies als seus usos culinaris i medicinals i que infusionant-ne les fulles el fem servir per al tractament en malalties respiratòries, digestives, antianèmiques o intoxicacions alimentàries. També es pot utilitzar per al dolor fent oli en maceració i fregant a la part adolorida. O bé la sàlvia, de la qual s'empren les fulles per aromatitzar carns, aus i embotits o per curar ferides i que també es consumeixen en infusió contra les digestions pesades, afavorint l'eliminació de líquids del cos o com a relaxant de la musculatura.

En acabar vam jugar una estona al laberint. Aquest laberint el van fer alguns dels integrants de l'associació Fem Llavor a semblança dels que feien els homes i dones prehistòrics per relaxar-se i aconseguir que les coses els sortissin millor, segons ens va explicar la Maria Rosa.

Què és un pla educatiu d'entorn?

Els plans educatius d'entorn són una proposta educativa que vol donar resposta a les múltiples necessitats de la nostra societat. Són instruments per donar resposta a les necessitats educatives, coordinant i dinamitzant l'acció educativa en els diferents àmbits de la vida amb l'objectiu de promoure la cohesió social.

Escola Sant Bonifaci de Vinaixa

El treball de la pedra, molt arrelat al poble

Visitem la Pedrera Peviarf i descobrim l'ofici de picapedrer.

El passat divendres 28 de març, vam fer una sortida a la Pedrera Peviarf. Hi vam arribar a peu i, un cop allà, els picapedrers ens van ensenyar com marcar el nostre nom sobre una pedra: primer amb llapis i després gravat perquè perduri.

L'activitat va continuar amb una explicació sobre la tasca dels picapedrers i la importància de preservar aquest ofici tradicional. Tot seguit, vam portar la nostra pedra fins a l'antic camp de futbol, on l'any anterior havíem plantat un pi. Allà, vam identificar l'arbre i hi vam lligar la pedra amb una cinta, com a element de record i protecció.

Els alumnes més grans vam col·laborar amb els més petits i tots vam esmorzar plegats en rotllanes. Per acabar, vam gaudir d'una estona de joc entre els pins plantats per les nostres famílies fa anys. Va ser una jornada plena de convivència, aprenentatge i emoció.

Descobrim l'ofici de picapedrer amb un taller!

Contemplant ben atents com es treballa la pedra.

Practicar amb el nom

Vam visitar la pedrera per conèixer l'ofici de picapedrer, un dels més arrelats al nostre poble. Seguint la tradició, vam gravar el nostre nom de manera creativa, com autèntics picapedrers. Després de tot l'esforç, el resultat va ser espectacular. A més, a tots els infants de l'escola ens va encantar descobrir el patrimoni del poble i aprendre com es desenvolupa aquesta feina tan valuosa.

ECOAVENTURA AMB ‘A CAU DE BOSC’

Rimes salvatges entre natura silvestre

Descobrim la natura amb ull de poètic, i la natura ens inspira.

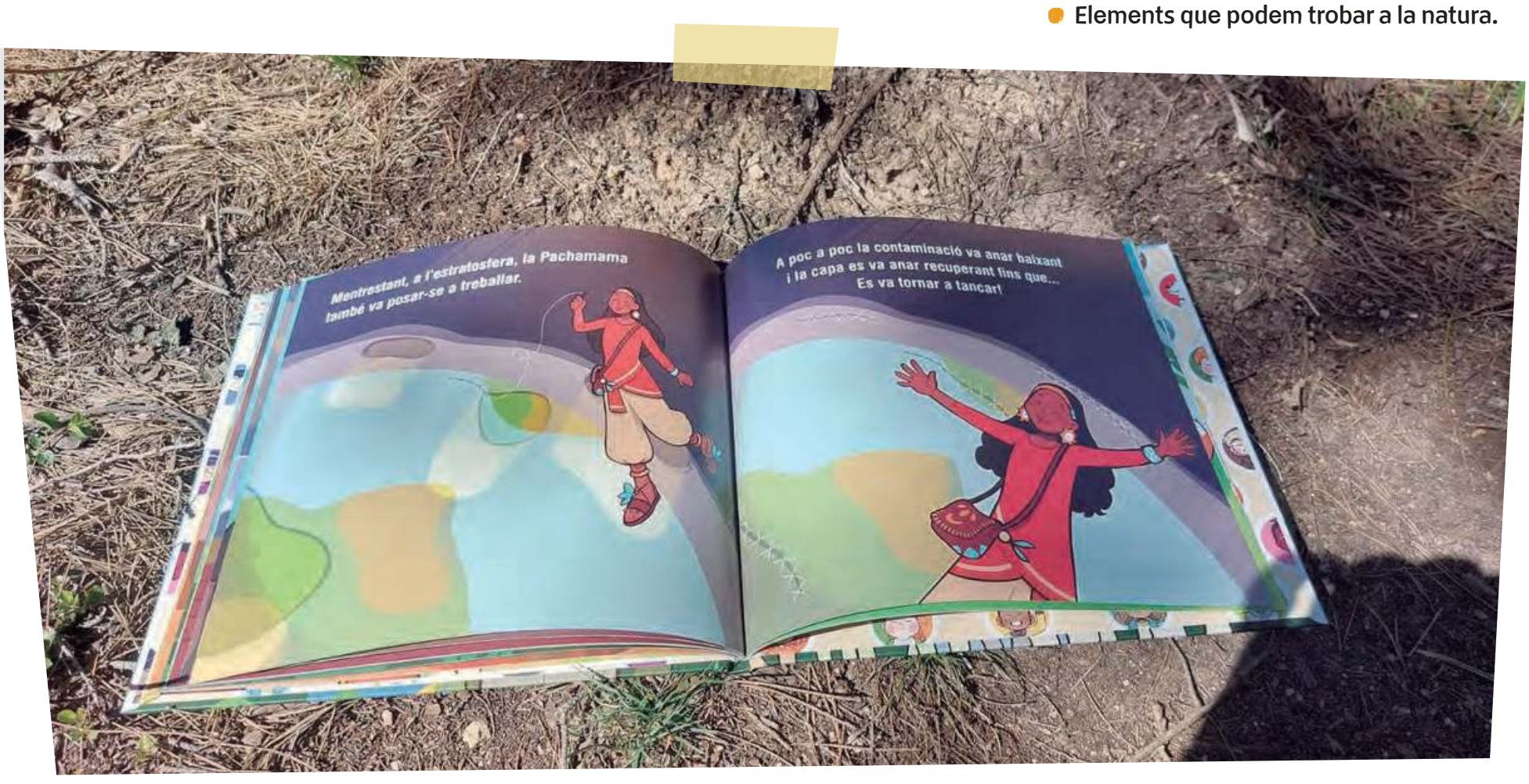
En aquesta aventura us convidem a descobrir la natura amb ull de poeta! Us proposem un joc ben divertit en família, en què la natura salvatge és la font d’inspiració: sortiu a l’aire lliure i trieu, cadascú, cinc elements naturals que us cridin l’atenció —com ara un arbre, una pedra, una ploma, una fulla o una petjada. A partir d’aquí, jugueu a buscar la rima entre els elements. Pedra amb cadernera, fulla amb cogulla, farigola amb viola, bolet amb conillet... Us atreviu? El repte és fer servir la imaginació per crear versos plens de natura! Per jugar-hi, només caldrà una llibreta i un llapis per apuntar les rimes.

Podeu posar les vostres pròpies normes: que es puguin repetir paraules, que les rimes siguin divertides o que tots els versos parlin del bosc.

També us volem recomanar un llibre: *La Pachamama i la capa màgica* de La Clika, una història apassionant sobre els orígens i l’amor pel nostre planeta. Estem segures que no us deixarà indiferents!

Elements que podem trobar a la natura.

Conte de la ‘La Pachamamma i la capa màgica’.

Conreem, fem créixer, transformem, cuinem,
servim **i gaudim dels aliments del territori amb...**

Gust de Lleida

gustdelleida.cat

Transformació Econòmica

Diputació de Lleida
Patronat de Promoció Econòmica

Terra d'oportunitats
LLEIDA